

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO IIaPGW DLA OBSZARU DORZECZA ODRY

Załącznik E.2. Pisemne podsumowanie do IIaPGW dla obszaru dorzecza Odry

1 Wprowadzenie

Plan gospodarowania wodami, jako dokument w dziedzinie gospodarki wodnej wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym mogących powodować znaczące oddziaływania na obszary Natura 2000, podlega obowiązkowi poddania go strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy ooś, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, w tym projektu IIaPGW, obejmuje w szczególności:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

W myśl art. 55 ustawy ooś, przed przyjęciem przez organ administracji dokumentu strategicznego bierze on pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów biorących udział w postępowaniu w sprawie SOOŚ oraz uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych.

Do przyjętego dokumentu załącza się:

- uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
- pisemne podsumowanie zawierające: uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych oraz informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów administracji uczestniczących w SOOŚ, zgłoszone uwagi i wnioski, wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko (jeżeli było przeprowadzone) oraz propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest pisemne podsumowanie do IIaPGW dla obszaru dorzecza Odry (dalej Pisemne podsumowanie).

Organ opracowujący projekt IIaPGW – PGW WP - przekazuje przyjęty dokument wraz z Pisemnym podsumowaniem, organom, które brały udział w SOOŚ: Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu, Dyrektorowi Urzędu Morskiego w Szczecinie oraz Dyrektorowi Urzędu Morskiego w Gdyni (art. 55 ust. 4 ustawy ooś).

Na podstawie art. 55 ust. 5 ustawy ooś organ opracowujący projekt IIaPGW - PGW WP - jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami przedstawionymi w Pisemnym podsumowaniu.

2 Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

W prognozie oddziaływania na środowisko projektu IIaPGW przeanalizowano działania określone w projekcie IIaPGW, przeprowadzono ocenę ich wpływu na środowisko i nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań, ponieważ są one ukierunkowane na ochronę wód i środowiska jako całości. W związku z powyższym nie stwierdzono konieczności lub zasadności doboru rozwiązań alternatywnych na poziomie katalogu działań krajowych, katalogu działań dla poszczególnych kategorii wód oraz na poziomie zestawów działań przypisanych poszczególnym jcw. W wyniku zgłoszonych uwag i wniosków dotyczących m.in. rozwiązań alternatywnych (wariantowania) ponownie przeanalizowano w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko te zagadnienia i nie stwierdzono konieczności wskazywania rozwiązań alternatywnych.

3 Informacja, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

IIaPGW dla obszaru dorzecza Odry, w tym w szczególności w zakresie celów, obszarów interwencji, kategorii i typów działań ujętych w zestawach działań odnosi się do poszanowania i ochrony środowiska, w tym zdrowia i jakości życia ludzi. Plan ma charakter prośrodowiskowy, zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz zbieżny z celami środowiskowymi wyznaczonymi w dokumentach strategicznych szczebla międzynarodowego, unijnego, krajowego oraz regionalnego. Określa uwarunkowania środowiskowe oraz identyfikuje problemy z zakresu środowiska oraz presje na wody, które są jedną z podstaw do określenia działań jakie będą podejmowane w celu poprawy stanu i jakości wód oraz od wody zależnych.

W toku przeprowadzonych analiz nie zidentyfikowano działań, które na etapie SOOŚ mogłyby zostać ocenione jako stwarzające wysokie prawdopodobieństwo wywołania konfliktów społecznych czy silnego oporu środowisk i organizacji ekologicznych występujących w interesie ochrony obszarów szczególnie cennych przyrodniczo. Zaplanowane działania nie będą wpływały na pogłębienie występujących w środowisku presji, nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na jakikolwiek element środowiska poddawany ocenie w Prognozie, w tym w szczególności na obszary sieci Natura 2000.

Tabela poniżej stanowi podsumowanie wyników analiz.

Tabela 1 Podsumowanie wyników analizy w zakresie prognozowanych oddziaływań wraz z oceną sposobu oraz stopnia uwzględnienia problemów oraz celów ochrony komponentów środowiska

Komponent środowiska	Ryzyko wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań	Odpowiedź na problemy ochrony	Wpływ na realizację celów ochrony
Ludzie, w tym jakość życia i zdrowie			
Różnorodność biologiczna, fauna i flora; w tym obszary objęte ochroną			
Wody powierzchniowe			
Wody podziemne			
Zasoby naturalne			
Powietrze			
Klimat			
Powierzchnia ziemi, w tym gleby			
Krajobraz			
Zabytki i dobra materialne			

Skala oceny:

Ryzyko wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań	Odpowiedź na problemy ochrony	Wpływ na realizację celów ochrony
wysokie	pogłębia	zagraża realizacji
średnie	bez (istotnego) wpływu	bez (istotnego) wpływu
niskie	wpisuje się	wspiera/wzmacnia

Źródło: opracowanie własne

Prognozowany efekt skumulowany rozumiany jako zgrupowanie działań w obrębie danego terenu ocenia się w Prognozie w kategoriach wpływu generalnie pozytywnego. Zamierzone w projekcie IIaPGW efekty środowiskowe będą niosły ze sobą znaczne korzyści dla środowiska naturalnego, w tym przede wszystkim w zakresie poprawy jakości wód. Rozłożenie w czasie planowanych na jednym obszarze działań o charakterze stricte technicznym pozwoli natomiast skutecznie zniwelować możliwe kumulowanie się negatywnych oddziaływań, związanych z fazą ich realizacji (prace budowlane, przebudowy, rozbudowy).

Nie stwierdzono ryzyka wystąpienia znaczących oddziaływań negatywnych o charakterze transgranicznym.

Wskazane w dokumencie działania z założenia mają doprowadzić do poprawy stanu wód, ich zasobów oraz warunków korzystania z wód, jak również poprawy stanu siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt zależnych od wód. Pośrednio, jako rezultat poprawy stanu wód oraz obszarów chronionych od nich zależnych, spodziewać się należy korzystnego wpływu na jakość życia i zdrowie ludzi, na ochronę a nawet poprawę bioróżnorodności, zachowanie spójności sieci ekologicznej oraz zasobów flory i fauny, na poprawę lokalnych warunków aerasanitarnych i ochronę klimatu oraz uwzględnienie adaptacji do zmian klimatu, w przypadku działań klimatozależnych. Przewidziane w Planie działania przyczynią się do ochrony zasobów naturalnych, powierzchni ziemi (w tym gleb), poprawy walorów krajobrazowych oraz do zachowania dziedzictwa kulturowego (poprzez m.in. wpływ na ograniczenie wpływu czynników będących przyczyną degradacji obiektów zabytkowych związanych z wodami) oraz generalnie do podniesienia świadomości ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodnej oraz rolniej. Spodziewany korzystny wpływ wdrożenia IIaPGW potęguje wzajemna komplementarność oraz synergiczność działań w nim ujętych.

Dla wzmocnienia wspomnianej synergiczności działań w ramach IIaPGW zaplanowano m.in. działania edukacyjne, ponieważ dla zapewnienia długoterminowych efektów wprowadzanych działań niezbędne jest zapewnienie odpowiedniej edukacji dla korzystających z wód, aby poprzez świadome ich działania unikać i eliminować zagrożenia oraz potencjalne źródła presji. W ramach określonych w IIaPGW działań edukacyjnych i doradczych dla rolników rekomendowane jest uwzględnienie kompleksowo zagadnień dotyczących wpływu nadmiernego nawożenia pól na stan wód, z uwzględnieniem wpływu na stan wód morskich.

Plany Gospodarowania Wodami stanowią w krajowej oraz unijnej polityce rozwoju główny dokument planistycznym w zakresie kształtowania stanu zasobów wodnych na obszarze dorzeczy i wyznaczania zasad gospodarowania nimi. Tym samym ważne jest aby IIaPGW stał się w kolejnym cyklu planistycznym (2022-2027) faktycznym fundamentem działań w zakresie ochrony zasobów wodnych i racjonalnego gospodarowania nimi w Polsce - zgodnego z założeniami RDW, przy jednoczesnym stosowaniu zasady zrównoważonego rozwoju.

Wyznaczane w planach zasady gospodarowania wodami powinny być co najmniej zbieżne z zasadami rozwoju zrównoważonego, rozumianego jako forma eksploatacji szeroko rozumianych zasobów przyrody, która pozwala na zaspokojenie obecnych i przyszłych potrzeb społecznych, ale równocześnie nie prowadzi do degradacji środowiska. Rozwój taki polega na powiązaniu rozwoju gospodarczego i wzrostu jakości życia ludności z dobrym stanem środowiska i dążeniem do zachowania środowiska dla przyszłych pokoleń. Jak wykazały analizy przeprowadzone w ramach Prognozy, IIaPGW wpisuje się w tak zdefiniowaną ideę zrównoważonego rozwoju.

Dobre na potrzeby realizacji IIaPGW zestawy działań ukierunkowane są na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych. Dobór tych działań w każdym cyklu planistycznym poprzedza szereg analiz i prac przygotowawczych ukierunkowanych na określenie pełnego obrazu stanu jcw i postępu w osiąganiu celów środowiskowych. Na bazie tych informacji formułowane są zapisy planów gospodarowania wodami, które służą koordynacji działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości

korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody, poprawę ochrony przeciwpowodziowej oraz przeciwdziałanie skutkom suszy. Wyżej wymienione cele łączą w sobie szeroko rozumiany interes społeczny, gospodarczy oraz środowiskowy.

Podsumowując uznaje się, że IIaPGW wyczerpująco definiuje działania jakie zostaną podjęte dla osiągnięcia zakładanych celów środowiskowych wód oraz obszarów chronionych. Przedstawione poniżej rekomendacje mają na celu podkreślenie zagadnień najistotniejszych z punktu widzenia środowiskowych aspektów procesu wdrażania i realizacji postanowień tego dokumentu strategicznego, są to:

Zgodnie z zasadą przezorności zwrócenie szczególnej uwagi na aktywne zaangażowanie organów administracji właściwych do spraw wód i ochrony środowiska w konsultacjach społecznych projektu IIaPGW.

Zadbanie o całościowe i kompleksowe wdrażanie działań zaplanowanych w IIaPGW, tak aby efektywnie przynosiły pozytywne skutki dla stanu i jakości wód (zwrócenie szczególnej uwagi na monitoring postępu realizacji działań).

Zapewnienie podejścia do analiz oraz realizacji IIaPGW zgodnie z zasadą planowania i podejmowania działań „od źródeł do ujścia”, ze szczególnym zwróceniem uwagi na działania podejmowane w jcwp rzecznych. Całościowe i kompleksowe wdrażanie działań aby efektywnie przynosiły pozytywne skutki dla stanu i jakości wód.

Zwrócenie uwagi na konieczność zapewnienia odpowiedniego stanu budowli piętrzących.

Objęcie kompleksowymi analizami całego cyklu obiegu wody w przemyśle, czyli pobory - zużycie wody - oczyszczanie - zrzut ścieków przemysłowych; oraz odwodnień tam gdzie są prowadzone (działanie szczególnie istotne dla jcwpd).

Promocja działań ukierunkowanych na wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym.

Bieżąca kontrola i aktywne zapobieganie zagrożeniom wynikającym z katastrof w transporcie lądowym i morskim, poważnych awarii przemysłowych, zagrożeń radiacyjnych z elektrowni jądrowych położonych w sąsiedztwie granic naszego kraju. Bieżąca aktualizacja procedur postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych, kryzysowych itp.

Na etapie realizacji przedsięwzięć (m.in. z zakresu gospodarki ściekowej) uwzględnianie analiz dotyczących odporności infrastruktury i terenów na zmiany klimatu, optymalizacja zadań adaptacji do zmian klimatu, w szczególności związanych z podnoszeniem się poziomu morza i jego skutków dla funkcjonowania strefy na styku lądu i morza, a także zalewaniem najniższych położonych terenów, na których znajduje się zagospodarowanie mogące stanowić zagrożenie dla wód.

4 Informacja, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy ooś, organ opracowujący projekt dokumentu podlegającego SOOŚ, poddał projekt IIaPGW wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, opiniowaniu przez właściwe organy - w przypadku IIaPGW na obszarze dorzecza Odry - GDOŚ, GIS, Dyrektora UM w Szczecinie oraz Dyrektora UM w Gdyni.

4.1 Opinia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

PGW WP otrzymało opinię Generalnego Dyrektora Ochrony środowiska pismem znak DOOŚ-TSOOŚ.410.23.2021.BW z dnia 16 listopada 2021 r. W tabeli 2 poniżej zestawiono opinię wraz z informacją w jaki sposób PGW WP opracowujący projekt dokumentu wziął ją pod uwagę przed przyjęciem IIaPGW.

Tabela 2 **Opinia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wraz z informacją w jaki sposób została wzięta pod uwagę**

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
1	Prognoza w dominującym stopniu koncentruje się na skutkach (generalnie uznanych za pozytywne) wdrożenia tzw. „zestawu działań dobranych indywidualnie do potrzeb danej jcw, ukierunkowanych na eliminację lub minimalizację zidentyfikowanych presji” (str. 220 prognozy) i ich adekwatności w świetle założonych celów. O ile analiza wpływu na środowisko działań, które wg założeń IIaPGW mają po zrealizowaniu przyczynić się do osiągnięcia celów środowiskowych jcw jest istotna, to jednak jej uwzględnienie w prognozie nie upoważnia do pominięcia weryfikacji i zbilansowania oddziaływań powodowanych przez przedsięwzięcia o możliwych niekorzystnych konsekwencjach dla środowiska.			Uwzględnienie częściowo	Prognoza oddziaływania na środowisko projektu IIaPGW jest dokumentem, w którym dokonuje się oceny elementów, które będą realizowane w wyniku przyjęcia ocenianego dokumentu. Takimi elementami w przypadku projektu IIaPGW są skategoryzowane działania ujęte w zestawach działań IIaPGW. W prognozie oceniane jest to, co przewiduje się do realizacji w wyniku przyjęcia ocenianego dokumentu. Podstawą do opracowania prognozy są kategorie działań i zestawy działań określone w projekcie IIaPGW dlatego przyjęto stosownie do tej podstawy metodykę oceny wpływu na środowisko. Została ona opisana i przedstawiona graficznie w prognozie. Należy też podkreślić, iż stwierdzenie, że nie można przypisywać oddziaływań kategoriom działań jest zaprzeczeniem sensu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której celem jest ocena skutków realizacji polityki, strategii, planów lub programów – czyli dokumentów ze swej natury cechujących się mniejszym stopniem szczegółowości niż ten wymagany na etapie zgód na realizację konkretnych zamierzeń inwestycyjnych. Analizy prognostyczne w ramach SOOŚ z uwagi na charakter ocenianego dokumentu, dokonywane są na poziomie strategicznym co determinuje konieczność przyjęcia pewnych typologii oddziaływań. Załącznik C1: charakterystyka oddziaływań ma na celu prezentację i typologizację działań pod względem oddziaływań dla umożliwienia dokonywania analiz na kolejnych krokach zgodnie z przyjętą metodyką. Szczegółowe analizy oddziaływania każdego przedsięwzięcia prowadzone będą na etapie postępowania administracyjnych przygotowania do realizacji. Przedmiotowa SOOŚ nie może i nie zastępuje konieczności oceny skutków środowiskowych prowadzonych na etapie uzyskiwania zgody na realizację konkretnego przedsięwzięcia, w tym zgód wodnoprawnych, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 prowadzonej zgodnie z art. 96. W podobnym duchu wypowiada się też Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wskazując w art. 5.2, że Prognoza zawiera informacje, które mogą być racjonalnie wymagane, z uwzględnieniem zakresu, w jakim niektóre sprawy mogą zostać właściwie ocenione na różnych etapach tego procesu, w celu uniknięcia powielania oceny. Odnośnie uwagi dot. braku przeprowadzenia analizy ryzyka wystąpienia skutków negatywnych ocenianych działań, pragniemy zauważyć, że - pomijając fakt doboru działań w zestawach na etapie tworzenia IIaPGW tak aby zminimalizować oddziaływanie negatywne - analiza taka została rozpoczęta w prognozie już na etapie opisu stanu faktycznego środowiska, poprzez kwalifikację możliwych powiązań i interakcji, jakie mogą zachodzić pomiędzy ocenianym komponentem a działaniami z zakresu gospodarki wodnej w wyniku przebiegu realizacji i skutków zaplanowanych działań. W ramach określania zagadnień potencjalnego oddziaływania określono stan i wrażliwość elementów każdego z elementów środowiska przy uwzględnieniu powiązań między nimi. Uzyskane informacje zestawiono następnie z czynnikami możliwych oddziaływań. W ten sposób określono ryzyko występowania oddziaływań negatywnych, rozumiane jako nałożenie się czynnika sprawczego jakim jest element realizacji / eksploatacji efektów czy działań na wrażliwy na dany czynnik oddziaływania element środowiska. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji „przedsięwzięć o możliwych niekorzystnych konsekwencjach dla środowiska” rozumianych jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Podkreśla się, że inwestycje wymienione w „Wykazie Inwestycji i Działania” nie są wyrazem realizacji IIaPGW – Wykaz ten pełni wyłącznie funkcję sprawozdawczą na temat już ustanowionych (w aPGW z 2016 r. oraz w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych z zastosowaniem przesłanek) odstępstwa, o których mowa w art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 68 ustawy Prawo wodne. Projekt IIaPGW nie ustanawia odstępstw dla nowych działań i inwestycji.
2	W odniesieniu do pierwszej kategorii interwencji, obejmującej tzw. „przedsięwzięcia derogowane”, zastrzeżono (str. 30 prognozy), że wykaz planowanych inwestycji i działań, które mogą spowodować nieosiągnięcie dobrego stanu wód lub pogorszenie dobrego stanu wód, nie jest równoznaczny z wykazem przedsięwzięć wprowadzanych przez IIaPGW. Pełni on funkcję sprawozdawczą i m.in. w związku z tym przyjęto,	Ocena wpływu inwestycji derogowanych powinna zostać przedstawiona w prognozie. Jej poziom szczegółowości należy dostosować do poziomu szczegółowości osiągniętego w planowaniu poszczególnych przedsięwzięć. Z kolei cel analiz należy zorientować na		Uwzględnienie częściowo	Zgodnie z informacjami przedstawionymi w części metodycznej Prognozy, zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module). Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednio oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
	<p>że „celem Prognozy nie jest ocena skutków środowiskowych realizacji tych przedsięwzięć, jako składowej ocenianego dokumentu, ani tym bardziej analiza rozwiązań alternatywnych dla tych działań”. Wskazane zaniechanie skutkuje zmniejszeniem nakładów niezbędnych do przeprowadzenia analiz, jednak nie znajduje uzasadnienia w świetle nadrzędnego założenia kompleksowości planowania i realizowania działań zmierzających do poprawy stanu wód oraz szacowania oddziaływań.</p>	<p>dostarczenie danych, które następnie – także w ramach opracowywania prognozy – zostaną wykorzystane do zbilansowania różnego rodzaju oddziaływań powodowanych przez przedsięwzięcia derogowane oraz przez zestawy zaplanowanych działań, prace utrzymaniowe i inne planowane inwestycje.</p>			<p>konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednio oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji.</p> <p>Z uwagi na dwójaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz niepogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/ oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia. Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawy działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji, oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy o oś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW.</p> <p>W związku z dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działania (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej.</p> <p>Cele środowiskowe poszczególnych jcwp, w tym również odstępstwa od celów środowiskowych z art. 4 RDW stanowią ustalenia IIaPGW będące elementem analiz ocennych w ramach Prognozy. Skutki wskazania odstępstwa wpływają na wrażliwość danej jcwp na presję antropogeniczną – wykorzystanie właściwości zlewni jcwp i przedstawienie ich jako potencjału sorpcyjnego, który w ramach prac analitycznych nad IIaPGW stanowił jeden z elementów wspierających przeprowadzane analizy. Potencjał sorpcyjny jcwp jest ilościowym opisem warunków przyrodniczych, w jakich następuje obieg wody i substancji chemicznych zlewni. Poprzez ściśle zdefiniowaną, ilościową klasyfikację właściwości środowiska fizycznogeograficznego decydującego o warunkach ilościowych obiegu wody oraz zaawansowania działań antropogenicznych (np. charakterystyka użytkowania terenu, stopnia przekształcenia struktury hydrograficznej czy nawożenia) możliwe jest przypisanie każdej zlewni jcwp liczbowego</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					określenia potencjału sorpcyjnego. W ramach pracy Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych jcwp (...) każda zlewnia jcwp została zakwalifikowana do ściśle określonej klasy potencjału sorpcyjnego, bazując na sumarycznym indeksie składającym się z sumy indeksów opisujących poszczególne składowe charakteryzujące zlewnię. Analiza celów środowiskowych przez pryzmat wrażliwości jcwp pozwoliło na wskazanie jcw wymagających szczególnej uwagi na etapie planowania dodatkowych inwestycji w jej obrębie. Poglądowy wynik tych analiz – wskazanie jcwp z określoną większą wrażliwością z uwagi na wskazanie odstępstw od celów środowiskowych – stanowi informację na poziomie strategicznym odpowiednim dla Prognozy dla projektu IIaPGW. Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOS przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska, w tym obszarów chronionych z dokonaniem identyfikacji i analiz wszystkich działań planowanych w obrębie obszarów chronionych. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym.
3	W przypadku „katalogów i zestawów działań”, które stanowią „przedmiot analiz ocennych w Prognozie” (str. 29) przedstawiono informacje ogólne dotyczące wybranych skutków, które mogą być generowane przez przyjęte do wdrożenia kategorie działań (rozdział 5, 6, 7). Ponadto, w załącznikach do prognozy zestawiono szczegółowsze dane dotyczące poszczególnych kategorii działań (arkusze kalkulacyjne zawierające "katalog ... macierz oddziaływań" w nazwie pliku) oraz skonkretyzowanych przedsięwzięć (arkusze zawierające w nazwie „zestaw działań ...”). Należy jednak podkreślić, iż mimo wyeksponowania znacznej liczby konkretnych działań, które mogą stanowić punkt wyjścia do rzetelnej oceny przedsięwzięć o najistotniejszym oddziaływaniu na środowisko, charakterystykę wpływu zunifikowano dla różnych kategorii działań. Przykładowo – w wyniku tzw. oceny eksperckiej stwierdzono, że ekwiwalentny „spodziewany wpływ pozytywny” na różnorodność biologiczną wystąpi w przypadku „działań z zakresu kontroli funkcjonowania urządzeń do migracji ryb”, jak i w odniesieniu do przedsięwzięć infrastrukturalnych "zmierzających do zwiększenia ilości i czasu retencji wód na terenach zurbanizowanych w zlewni jcwp". Dodatkowo, podkreślenia wymaga, że o ile Autorzy analiz przewidują występowanie oddziaływań bezwzględnie korzystnych i mimo że w proponowanej informacji o kierunku oddziaływań wskazanych w załączniku „01_Zestaw_dzialan_RW_ODOdra”, ani jedna nie wskazuje na "wpływ negatywny" (pomijając tym samym fakt, że część interwencji będzie związana np. z bezpośrednim oddziaływaniem na powierzchnię ziemi w trakcie budowy).	Podsumowując odniesienie do oceny skutków „zestawu działań”, należy stwierdzić, że na potrzeby strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zasadne jest wyodrębnienie, z licznej grupy różnorodnych działań, przedsięwzięć, zwłaszcza infrastrukturalnych, o możliwym niekorzystnym oddziaływaniu na elementy środowiska (w tym działań z kategorii „uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarze gminy poza aglomeracjami”) i scharakteryzowanie oddziaływań z uwzględnieniem warunków lokalnych.	Budowanie zestawienia ponad 8 tysięcy działań (w przypadku załącznika „01_Zestaw_dzialan_RW_ODOdra”) i przypisywanie im charakteru oddziaływań wyłącznie według uprzednio zdefiniowanego modelu, jest nieprzydatne w kontekście celów strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.	Uwzględnienie częściowo	Zgodnie z informacjami przedstawionymi w części metodycznej Prognozy, zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOS dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module. Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednie oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednie oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji. Z uwagi na dwojaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz niepogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny basline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia. Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawy działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji, oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					<p>Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy o oś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW.</p> <p>W związku z dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej.</p> <p>Cele środowiskowe poszczególnych jcwp, w tym również odstępstwa od celów środowiskowych z art. 4 RDW stanowią ustalenia IIaPGW będące elementem analiz ocennych w ramach Prognozy. Skutki wskazania odstępstwa wpływają na wrażliwość danej jcwp na presję antropogeniczną – wykorzystanie właściwości zlewni jcwp i przedstawienie ich jako potencjału sorpcyjnego, który w ramach prac analitycznych nad IIaPGW stanowił jeden z elementów wspierających przeprowadzane analizy. Potencjał sorpcyjny jcwp jest ilościowym opisem warunków przyrodniczych, w jakich następuje obieg wody i substancji chemicznych zlewni. Poprzez ściśle zdefiniowaną, ilościową klasyfikację właściwości środowiska fizycznogeograficznego decydującego o warunkach ilościowych obiegu wody oraz zaawansowania działań antropogenicznych (np. charakterystyka użytkowania terenu, stopnia przekształcenia struktury hydrograficznej czy nawożenia) możliwe jest przypisanie każdej zlewni jcwp liczbowego określenia potencjału sorpcyjnego. W ramach pracy Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych jcwp (...) każda zlewnia jcwp została zakwalifikowana do ściśle określonej klasy potencjału sorpcyjnego, bazując na sumarycznym indeksie składającym się z sumy indeksów opisujących poszczególne składowe charakteryzujące zlewnię. Analiza celów środowiskowych przez pryzmat wrażliwości jcwp pozwoliło na wskazanie jcw wymagających szczególnej uwagi na etapie planowania dodatkowych inwestycji w jej obrębie. Poglądowy wynik tych analiz – wskazanie jcwp z określoną większą wrażliwością z uwagi na wskazanie odstępstw od celów środowiskowych – stanowi informację na poziomie strategicznym odpowiednim dla Prognozy dla projektu IIaPGW. Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska, w tym obszarów chronionych z dokonaniem identyfikacji i analiz wszystkich działań planowanych w obrębie obszarów chronionych. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym.</p>
4	W przypadku ostatniej kategorii przedsięwzięć – inwestycji kierunkowych, niezbędne jest wyjaśnienie czy wykaz ten traktowany będzie jako integralna część IIaPGW lub też przyjmowany wraz z IIaPGW jako zestawienie towarzyszące.	Niezależnie od tego, jako że wykaz ten stanowi jeden z załączników do IIaPGW, niezbędne jest przedstawienie oceny oddziaływania tych inwestycji na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 oraz cele założone do		Wyjaśnienie	Zestawienie inwestycji kierunkowych stanowi zestawienie informacji o inwestycjach planowanych w obszarze gospodarki wodnej pełniąc rolę wyłącznie materiału dodatkowego, informacyjnego. Nie jest bezpośrednim elementem IIaPGW zgodnie z zakresem określonym w z ustawie Prawo wodne i Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Zestawienie inwestycji kierunkowych jest dokumentem wtórnym przywołującym inwestycje wskazane w Programie Planowanych Inwestycji (PPI) i aPZRP wraz z informacjami zawartymi w tych dokumentach. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji przedsięwzięć wymienionych w „Zestawieniu inwestycji kierunkowych” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Te przedsięwzięcia nie są również emanacją celów

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
		osiągnięcia dla jednolitych części wód.			IlaPGW i nie służą osiągnięciu celów środowiskowych. Z tego powodu ww. przedsięwzięcia nie są przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
5	Należy tu podkreślić, że fakt ujęcia inwestycji w innym, przyjętym już dokumencie, nie znosi obowiązku przedstawienia informacji niezbędnych w związku ze strategiczną oceną oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko w ramach innego dokumentu. Rolą Autorów prognozy jest dostarczenie kompletu danych w zakresie oddziaływania na środowisko, w tym tych umożliwiających rozstrzygnięcie związane z możliwością przyjęcia projektu dokumentu, o którym mowa w art. 55 ust. 2 ustawy ooś. Nawiązując do cytowania uprzednio przygotowanych prognoz oddziaływania na środowisko, szczególnie trzeba zaznaczyć, że sam fakt poddania projektu dokumentu procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, nie gwarantuje poprawności dokonanej oceny. Dlatego, posiłkując się informacjami pochodzącymi z innych prognoz oddziaływania na środowisko należy uwzględnić m.in. odpowiednie stanowiska organów opiniujących.	Dopiero zgromadzone i uporządkowane rzetelne informacje w zakresie oddziaływań poszczególnych przedsięwzięć należących do wszystkich 3 kategorii przedsięwzięć, umożliwią przejście do analiz oddziaływań skumulowanych, których zdiagnozowanie w zakresie różnych elementów środowiska jest niezbędne dla określenia możliwości realizacji celów przyjętych dla ekosystemów wodnych i od wód zależnych.		Uwzględnienie częściowo	<p>Zgodnie z przyjętą metodyką ocenę ryzyka wystąpienia oddziaływań skumulowanych przeprowadzono na poziomie strategicznym. Zgodnie z przyjętymi w Prognozie założeniami metodycznymi wykorzystano w niej wszystkie dostępne autorom w okresie jej opracowania informacje o oddziaływaniach wynikających z działań wytyczanych przez powiązane dokumenty strategiczne, o których mowa w uwadze. W tym celu dokonano analizy wniosków z dostępnych podczas dokonywania analiz prognoz oddziaływania na środowisko tych dokumentów. Syntetycznym zestawieniem identyfikującym możliwość wystąpienia kumulacji oddziaływań IlaPGW z powiązanymi dokumentami w sferze gospodarki wodnej jest Załącznik C3 do Prognozy, w którym przeanalizowano i oceniono to ryzyko, wykorzystując wyniki w rozdziale 6 Prognozy, który w założeniach ma na tym właśnie poziomie oceniać cele zdefiniowane w wymienionych dokumentach. Tabela uwzględnia również informacje zawarte w Prognozach OOS, w przypadku dokumentów dla których takie zostały wykonane i jest bezpośrednią realizacją wymogu organu w tym zakresie: „Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy ooś, w prognozie zasadne jest odniesienie się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej (np. Planów przeciwdziałania skutkom suszy oraz Planów zarządzania ryzykiem powodziowym) oraz uwzględnienie informacji zawartych w sporządzonych dla nich prognozach.”</p> <p>W celu uczynienia wyników przeprowadzonych analiz dotyczących oddziaływań skumulowanych do Rozdziału 6 Analiza charakteru i znaczenia oddziaływań skumulowanych w prognozie dodano podsumowanie z analizą tej problematyki o następującej treści: "Podsumowując ustalenia przeprowadzonych analiz dotyczących oddziaływań skumulowanych stwierdzono kumulację „zewnątrzną” pozytywnych oddziaływań wynikających z dokumentów strategicznych i operacyjno-wdrożeniowych oraz „wewnętrzną” tego typu oddziaływań IlaPGW w skali poszczególnych jcw. Wynika to przede wszystkim z dążenia do maksymalizacji efektu synergii na etapie przygotowywania zestawów działań IlaPGW. Zostały one dobrane w taki sposób, żeby w jak największym stopniu doprowadzić do osiągnięcia celów środowiskowych danej jcw, a więc spełnić warunek adekwatności przewidzianych środków. Kumulacje tego typu zidentyfikowano w większości jcw objętych programami działań, co obrazuje Rysunek 6-1.</p> <p>Przeprowadzona analiza kumulacji oddziaływań o potencjalnie negatywnym charakterze na poziomie strategicznym (tzw. kumulacja „zewnątrzną”) objęła 11 dokumentów z zakresu gospodarki wodnej, w ramach których planowane są różnego rodzaju działania w obrębie dorzecza Odry, były to:</p> <ul style="list-style-type: none"> Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (projekt VIaKPOŚK), Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu, Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych (KPRWP), Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030, Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS), Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (PZRP i projekt aPZRP), Krajowy program ochrony wód morskich (KPOWM) wraz z aktualizacją (projekt aPOWM), Założenia do Planów Rozwoju Śródlądowych Dróg Wodnych w Polsce na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2030, Krajowy Program Żeglugowy 2030, Program Rozwoju Odrzańskiej Drogi Wodnej. <p>Z pośród wymienionych, obecnie jedynie trzy dokumenty nie zostały poddane procesowi strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w ramach oddzielnej procedury (Założenia do Planów Rozwoju Śródlądowych Dróg Wodnych, Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych, Program działań mających na celu zmniejszenie</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					<p>zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych), natomiast w przypadku trzech kolejnych (projekty VIaKPOŚK, aPOWM i aPZRP) procedury SOOŚ odbywały się równolegle z IIaPGW. W przypadkach, gdy przeprowadzone było postępowanie w sprawie SOOŚ możliwe było uwzględnienie kluczowych wniosków płynących z wykonanych prognoz oddziaływania na środowisko, co przedstawiono w załączniku C.3 i tabeli 6-1. Finalnie dla trzech spośród wszystkich analizowanych: aPZRP dla obszaru dorzecza Odry, Planu Rozwoju Śródlądowych Dróg Wodnych oraz Programu Rozwoju odrzańskiej Drogi Wodnej zdiagnozowano istotne ryzyko wystąpienia kumulacji oddziaływań wynikające z realizacji tych dokumentów strategicznych. Definiują one szereg projektów, mogących generować negatywne oddziaływania na środowisko, do których należą między innymi efekty wielkoskalowych inwestycji, przede wszystkim z zakresu transportu czy ochrony przeciwpowodziowej, których realizacja wiązać się może z potencjalnymi negatywnymi oddziaływaniami, koniecznymi do uwzględnienia w analizach oddziaływania planowanych przedsięwzięć przeprowadzanych na etapie procedur administracyjnych wymaganych przed realizacją poszczególnych inwestycji.</p> <p>Identyfikując możliwość wystąpienia oddziaływań negatywnych należy jednak podkreślić, że realizacja działań na podstawie IIaPGW nie będzie powodowała znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, co opisano w rozdziale 5 niniejszej Prognozy. Prognozuje się możliwość wystąpienia jedynie nieznaczących negatywnych oddziaływań przede wszystkim w fazie budowy obiektów i infrastruktury technicznej, oddziaływań lokalnych, chwilowych i krótkoterminowych.</p> <p>Oznacza to, że potencjalne negatywne oddziaływania wynikające z realizacji inwestycji jakie mają być realizowane w wyniku wdrażania wyżej wymienionych dokumentów strategicznych mogą się potencjalnie kumulować jedynie w fazie budowy. Rozłożenie w czasie planowanych na jednym obszarze działań o charakterze technicznym pozwoli skutecznie zniwelować możliwe kumulowanie się negatywnych oddziaływań, związanych z samym etapem ich realizacji (prace budowlane, przebudowy, rozbudowy). Może to być ustalone na podstawie harmonogramów prac przewidzianych do realizacji dla poszczególnych inwestycji, zgodnie z warunkami określonymi w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach. Na obecnym etapie prac nad IIaPGW brak jest danych o harmonogramach planowanych inwestycji, dlatego stosując zasadę przezorności zidentyfikowano potencjalne wystąpienie oddziaływań skumulowanych.</p> <p>Analiza potencjału kumulacji oddziaływań o charakterze negatywnym, wynikających z realizacji przedsięwzięć z załącznika nr 6 IIaPGW (Wykaz inwestycji i działań), a więc przedsięwzięć o potencjalnie negatywnym oddziaływaniu na cele środowiskowe została przeprowadzona w ujęciu przestrzennym. Zidentyfikowano jcw narażone na zwiększenie wrażliwości przez kumulację oddziaływań w związku z planowaną realizacją działań wpływających na ich zmiany fizyczne (Rysunek 6-2). Podkreśla się, że IIaPGW w przypadku tych inwestycji pełni jedynie rolę sprawozdawczą, a nie ustala ramy dla ich realizacji, a więc same inwestycje z Wykazu Inwestycji i działań nie stanowią postanowień IIaPGW.</p> <p>Zatem w oparciu o wnioski analiz z rozdziału 5 należy podkreślić, iż w niniejszej Prognozie nie zidentyfikowano żadnych znacząco negatywnych oddziaływań działań/ustaleń IIaPGW, niemożliwych do minimalizacji standardowymi środkami, rozwiązaniami techniczno-organizacyjnymi czy odpowiednim harmonogramem prac. Na obecnym poziomie wiedzy i zaawansowania prac nad innymi dokumentami strategicznymi, należy przyjąć, że wdrożenie ustaleń IIaPGW nie będzie powodować ryzyka wystąpienia kumulacji oddziaływań negatywnych o znaczącym charakterze."</p>
6	Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w IIaPGW, w trakcie tworzenia opracowania wykorzystano szereg przyjętych dokumentów o charakterze operacyjno-wdrożeniowym w dziedzinie gospodarki wodnej, w tym „Plany przeciwdziałania skutkom suszy”, „Program przeciwdziałania niedoborowi wody”, czy „Plany zarządzania ryzykiem powodziowym i ich aktualizacje”. Ponadto stwierdzono (str. 71), że „Specyfika planów gospodarowania wodami oraz ich miejsce w planistyce	Ocenę oddziaływań podlegających kumulacji należy zatem przedstawić z uwzględnieniem wszystkich trzech grup inwestycji oraz interwencji zaplanowanych w wymienianych w IIaPGW dokumentach. Należy mieć tu na uwadze słusznie zamieszczone w prognozie (str. 33) stwierdzenie, że	Istotność odpowiedniej szczegółowości i jakości analiz dotyczących oddziaływań skumulowanych została podkreślona w	Uwzględnienie częściowo	Zgodnie z informacjami przedstawionymi w części metodycznej Prognozy, zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module. Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednio oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
	gospodarki wodnej w Polsce determinuje konieczność zachowania spójności, pomiędzy opracowanymi dokumentami w danym cyklu planistycznym w zakresie zaproponowanych w nich działań, mających jednocześnie wpływ na cele środowiskowe jcw” i w tym kontekście wymieniono szereg obowiązujących dokumentów strategicznych. Fakty te dodatkowo uzasadniają potrzebę uwzględnienia ingerencji ujętych w tych dokumentach do określenia oddziaływań skumulowanych.	„Działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych pod względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej, w dużej mierze są to działania «zaczepnięte» z innych dokumentów strategicznych (aPZRP, PPSS, VIaKPOŚK) poddawanych odrębnym procedurom SOOŚ. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko, identyfikacji oddziaływań, ich charakteru i skali, wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostały przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzanych dla innych dokumentów strategicznych.” W kontekście ostatniego zdania należy mieć na uwadze wyżej opisane zastrzeżenie dotyczące różnej wartości merytorycznej prognoz i konieczności uwzględniania stosownych opinii organów uczestniczących w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.	uzgodnieniu zakresu prognozy wydanym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (pismo z 11 lutego 2021 r., znak: DOOŚ-TSOOŚ.411.2.2021. BW/KD) „W związku z charakterem zjawisk, których dotyczą projektowane Plany, szczególnie istotna jest ocena adekwatności proponowanych działań do zakładanych celów, przy uwzględnieniu korzystnych i niekorzystnych interakcji tych działań z innymi elementami, czynnikami i procesami, także tymi, których nie obejmują zapisy projektowanego dokumentu. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na kompleksowość analiz, które powinny obejmować wszystkie istotne na objętym opracowaniem terenie uwarunkowania środowiskowe i antropogeniczne oraz zachodzące pomiędzy nimi		kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednie oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji. Z uwagi na dwójaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz nie pogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia. Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawie działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji, oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. W związku z dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej. Cele środowiskowe poszczególnych jcwp, w tym również odstępstwa od celów środowiskowych z art. 4 RDW stanowią ustalenia IIaPGW będące elementem analiz ocennych w ramach Prognozy. Skutki wskazania odstępstwa wpływają na wrażliwość danej jcwp na presję antropogeniczną – wykorzystanie właściwości zlewni jcwp i przedstawienie ich jako potencjału sorpcyjnego, który w ramach prac analitycznych nad IIaPGW stanowił jeden z elementów wspierających przeprowadzane analizy. Potencjał sorpcyjny jcwp jest ilościowym opisem warunków przyrodniczych, w jakich następuje obieg wody i substancji chemicznych zlewni. Poprzez ściśle zdefiniowaną, ilościową klasyfikację właściwości środowiska fizycznogeograficznego decydującego o warunkach ilościowych obiegu wody oraz zaawansowania działań antropogenicznych (np. charakterystyka użytkowania terenu, stopnia przekształcenia struktury hydrograficznej czy nawożenia) możliwe jest przypisanie każdej zlewni jcwp liczbowego

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			relacje, zwłaszcza w kontekście potencjalnych kumulacji oddziaływań”.		<p>określenia potencjału sorpcyjnego. W ramach pracy Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych jcwp (...) każda zlewnia jcwp została zakwalifikowana do ściśle określonej klasy potencjału sorpcyjnego, bazując na sumarycznym indeksie składającym się z sumy indeksów opisujących poszczególne składowe charakteryzujące zlewnię. Analiza celów środowiskowych przez pryzmat wrażliwości jcwp pozwoliło na wskazanie jcw wymagających szczególnej uwagi na etapie planowania dodatkowych inwestycji w jej obrębie. Poglądowy wynik tych analiz – wskazanie jcwp z określoną większą wrażliwością z uwagi na wskazanie odstępstw od celów środowiskowych – stanowi informację na poziomie strategicznym odpowiednim dla Prognozy dla projektu IIaPGW. Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska, w tym obszarów chronionych z dokonaniem identyfikacji i analiz wszystkich działań planowanych w obrębie obszarów chronionych. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Zgodnie z przyjętą metodyką ocenę ryzyka wystąpienia oddziaływań skumulowanych przeprowadzono na poziomie strategicznym. Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy ooś, w prognozie zasadne jest odniesienie się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej (np. Planów przeciwdziałania skutkom suszy oraz Planów zarządzania ryzykiem powodziowym) oraz uwzględnienie informacji zawartych w sporządzonych dla nich prognozach. Zgodnie z przywołanym wymogiem w Załączniku C3 oraz rozdziale 6 Prognozyodniesiono się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej i Uwzględnienie informacje zawartew Prognozach OOŚ, dla których takie zostały wykonane, które następnie posłużyły do identyfikacji ryzyka kumulowania się generowanych przez nie na poziomie strategicznym oddziaływań z oddziaływaniami ocenianego IIaPGW</p> <p>Analizy możliwej kumulacji oddziaływań inwestycji z załącznika 6 IIaPGW (Wykaz inwestycji i działań), przedstawiono w postaci analizy przestrzennej, jednoznacznie identyfikując na mapie jednolite części wód w obrębiektórych do ryzyka takiej kumulacji będzie dochodziło. Ponadto zauważyć należy, zgodnie z Art. 51. Ust. 2, pkt 2 lit. e Ustawy OOŚ identyfikacja skumulowanego charakteru dotyczyć winna jedynie oddziaływań znaczących wg. definicji z Ustawy. Natomiast podkreślić należy, iż w toku przeprowadzonych analiz ocennych, nie zidentyfikowano działań, których oddziaływania na etapie SOOŚ mogłyby zostać ocenione jako znacząco negatywne na jakikolwiek element środowiska poddawany ocenie w Prognozie (wyniki analiz przedstawiono w rozdziale 5 Prognozy), w tym w szczególności na obszary sieci Natura 2000.</p>
7	Należy także doprecyzować, co należy rozumieć w ramach skutecznej minimalizacji oddziaływań skumulowanych „standardowymi środkami, rozwiązaniami techniczno- organizacyjnymi czy odpowiednim harmonogramem prac” (str. 403). W prognozie nie wymieniono i nie opisano żadnych z ww. rodzajów środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływania skumulowane. Nie wiadomo w jaki sposób realizowane będzie „rozłożenie w czasie planowanych na jednym obszarze działań” (str. 411).	Konieczne jest uzupełnienie tych informacji jako że projekt IIaPGW skupia w sobie założenia pozostałych dokumentów z zakresu gospodarki wodnej w tej części Polski.		Wyjaśnienie	<p>W Prognozie dokonano oceny wpływu projektu IIaPGW w podziale na elementy środowiska wyszczególnione w art. 51 ust. 2 pkt e ustawy ooś. Zidentyfikowane oddziaływania scharakteryzowano wg specyfikacji określonej w ustawie ooś, tj. wg podziału na oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne. W Prognozie, w rozdziale 6 przeanalizowano i przedstawiono możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych.</p> <p>Rozdział 8.2 Propozycja rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji IIaPGW na środowisko, w szczególności wpływających na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów stanowi podsumowanie wyników SOOŚ w zakresie analizy konieczności zaproponowania działań ograniczających ryzyko wystąpienia bądź minimalizujących skutki oddziaływań zidentyfikowanych w Prognozie.</p> <p>Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska, w tym obszarów chronionych z dokonaniem identyfikacji i analiz wszystkich działań planowanych w obrębie obszarów chronionych. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym.</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					<p>Zgodnie z przyjętą metodyką ocenę ryzyka wystąpienia oddziaływań skumulowanych przeprowadzono na poziomie strategicznym. Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy ooś, w prognozie zasadne jest odniesienie się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej (np. Planów przeciwdziałania skutkom suszy oraz Planów zarządzania ryzykiem powodziowym) oraz uwzględnienie informacji zawartych w sporządzonych dla nich prognozach. Zgodnie z przywołanym wymogiem w Załączniku C3 oraz rozdziale 6 Prognozy odniesiono się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej i Uwzględnienie informacje zawarte w Prognozach OOŚ, dla których takie zostały wykonane, które następnie posłużyły do identyfikacji ryzyka kumulowania się generowanych przez nie na poziomie strategicznym oddziaływań z oddziaływaniami ocenianego IIaPGW.</p> <p>Analizy możliwej kumulacji oddziaływań inwestycji z załącznika 6 IIaPGW (Wykaz inwestycji i działań), przedstawiono w postaci analizy przestrzennej, jednoznacznie identyfikując na mapie jednolite części wód w obrębie których do ryzyka takiej kumulacji będzie dochodziło.</p> <p>Ponadto zauważyć należy, zgodnie z art. 51 ust. 2, pkt 2 lit. e ustawy OOŚ identyfikacja skumulowanego charakteru dotyczyć winna jedynie oddziaływań znaczących według definicji z ustawy. Natomiast podkreślić należy, iż w toku przeprowadzonych analiz ocennych, nie zidentyfikowano działań, których oddziaływania w prognozie mogłyby zostać ocenione jako znacząco negatywne na jakikolwiek element środowiska poddawany ocenie w Prognozie (wyniki analiz przedstawiono w rozdziale 5 Prognozy), w tym w szczególności na obszary sieci Natura 2000.</p> <p>W celu uczynienia zagadnienia do Rozdziału 6 Analiza charakteru i znaczenia oddziaływań skumulowanych w prognozie dodano podsumowanie, w tym następującą treść: Identyfikując możliwość wystąpienia oddziaływań negatywnych należy jednak podkreślić, że realizacja działań na podstawie IIaPGW nie będzie powodowała znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, co opisano w rozdziale 5 niniejszej Prognozy. Prognozuje się możliwość wystąpienia jedynie nieznaczących negatywnych oddziaływań przede wszystkim w fazie budowy obiektów i infrastruktury technicznej, oddziaływań lokalnych, chwilowych i krótkoterminowych.</p> <p>Oznacza to, że potencjalne negatywne oddziaływania wynikające z realizacji inwestycji jakie mają być realizowane w wyniku wdrażania wyżej wymienionych dokumentów strategicznych mogą się potencjalnie kumulować jedynie w fazie budowy. Rozłożenie w czasie planowanych na jednym obszarze działań o charakterze technicznym pozwoli skutecznie zniwelować możliwe kumulowanie się negatywnych oddziaływań, związanych z samym etapem ich realizacji (prace budowlane, przebudowy, rozbudowy). Może to być ustalone na podstawie harmonogramów prac przewidzianych do realizacji dla poszczególnych inwestycji, zgodnie z warunkami określonymi w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach. Na obecnym etapie prac nad IIaPGW brak jest danych o harmonogramach planowanych inwestycji, dlatego stosując zasadę przeczności zidentyfikowano potencjalne wystąpienie oddziaływań skumulowanych."</p>
8	<p>W prognozie należy również w sposób jednoznaczny wyjaśnić kwestię możliwego znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 w wyniku realizacji założeń dokumentu. W treści prognozy dla IIaPGW takich oddziaływań nie zidentyfikowano. Jednocześnie, w Tabeli 8-1 Podsumowanie wyników analizy w zakresie prognozowanych oddziaływań wraz z oceną sposobu oraz stopnia uwzględnienia problemów oraz celów ochrony komponentów środowiska (str. 412; tabela pojawia się również w streszczeniu w języku niespecjalistycznym) ryzyko wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań oznaczono jako „niskie”. Wskazuje to zatem na możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań.</p>	<p>Wnioski w tym zakresie należy ponownie przeanalizować, a następnie uspołnić.</p>	<p>Możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań, bądź brak możliwości wykluczenia wystąpienia takich oddziaływań w wyniku realizacji projektu IIaPGW ma szczególne znaczenie ze względu na art. 55 ust. 2 ustawy ooś, zgodnie z którym</p>	<p>Uwzględnienie częściowo</p>	<p>W rozdziale 5.3. Ocena oddziaływania w przypadku realizacji IIaPGW, w podrozdziale 5.3.2. Różnorodność biologiczna, fauna i flora, w tym obszar objęte ochroną przedstawiono wyniki analiz ocennych przeprowadzonych w Prognozie, w tym w odniesieniu do obszarów Natura 2000. Zgodnie z przedstawioną opinią "W treści prognozy dla IIaPGW takich oddziaływań nie zidentyfikowano". W Podsumowaniu rozdziału 5.3. wprowadzono poprawkę (słowo podkreślone w cytacie): "W toku przeprowadzonych analiz, nie stwierdzono ryzyka znaczącego negatywnego wpływu realizacji działań na integralność obszarów chronionych i ich powiązania ani na funkcjonalność sieci korytarzy ekologicznych.", a zdanie końcowe tego podsumowania brzmi "Mając na uwadze powyższe, nie stwierdza się ryzyka wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań w zakresie wpływu na komponent „Różnorodność biologiczna, fauna i flora, w tym obszary objęte ochroną” - stwierdzenie to dotyczy także obszarów Natura 2000.</p> <p>Przywołana w opinii Tabela 8.1 Podsumowanie wyników analizy w zakresie prognozowanych oddziaływań wraz z oceną sposobu oraz stopnia uwzględnienia problemów oraz celów ochrony komponentów środowiska, została sporządzona jako podsumowanie wyników analiz ocennych w nieco innym ujęciu ze względu na uogólnioną prezentację wyników analiz ocennych w czytelnej i dostępnej dla odbiorców formie. Przed tabelą z podsumowaniem napisano "Zaplanowane działania nie będą wpływały na pogłębienie występujących w środowisku presji, nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na jakikolwiek element środowiska poddawany ocenie w Prognozie, w tym w szczególności na obszary sieci Natura 2000.". W tabeli 8-1 przyjęto skalę oceny dla ryzyka</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			projekt takiego dokumentu nie może zostać przyjęty, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody. W sytuacji zidentyfikowania możliwości wystąpienia/ braku możliwości wykluczenia znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 w prognozie powinna się znaleźć wyczerpująca, zawierająca merytoryczną argumentację, analiza w zakresie spełnienia tych przesłanek.		<p>wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań jako: wysokie, średnie, niskie i dla różnorodności biologicznej, fauny i flory, w tym obszarów objętych ochroną ryzyko to oznaczono kolorem zielonym oznaczającym niskie. Podsumowując, łącznie zapisy zawarte w rozdziale 5 z zaprezentowanymi wynikami analiz ocennych, podsumowanie tego rozdziału oraz rekomendacje w rozdziale 8 i tabelę 8-1 należy stwierdzić, że w Prognozie nie stwierdzono ryzyka znaczącego negatywnego wpływu realizacji działań w projekcie IIaPGW na obszary Natura 2000.</p> <p>Prognoza została zaktualizowana i uzupełniona o następujące podsumowanie analiz dotyczących potencjalnego negatywnego wpływu na obszary Natura 2000:</p> <p>"Analizie szczegółowej poddano potencjalne oddziaływania mogące wiązać się realizacją planowanych działań wskazanych w IIaPGW, należące do grupy działań mogących potencjalnie negatywnie wpływać na siedliska przyrodnicze, florę, faunę, a także przedmioty ochrony, integralność obszarów Natura 2000 oraz cele ochrony wszystkich form ochrony przyrody.</p> <p>Powyżej 50% działań wskazanych w katalogach dla poszczególnych kategorii wód jcwp (RW, LW, RWr, TW i CW) oceniono jako potencjalnie korzystne. Działania, które mogą powodować zarówno negatywne, jak i pozytywne oddziaływania stanowią do 25% wszystkich działań. W przypadku katalogu działań dla wód podziemnych (jcwpd) większość działań (ok. 60%) nie będzie oddziaływać na komponent „Różnorodność biologiczna, fauna i flora; w tym obszary objęte ochroną”, ok. 30% będzie wiązało się z pozytywnym wpływem, dla ok. 5% stwierdzono możliwość wystąpienia oddziaływań pozytywnych oraz negatywnych nieznaczących.</p> <p>Analiza zestawów działań dla jcwp w obszarze dorzecza Odry nie wykazała występowania kategorii działań generujących potencjalny znaczący negatywny wpływ na bioróżnorodność.</p> <p>W przypadku obszarów Natura 2000 analizie poddano potencjalne oddziaływania zestawów działań na przedmioty ochrony, cele ochrony, integralność obszaru oraz powiązania z innymi obszarami i korzyści ekologiczne.</p> <p>W przypadku części działań technicznych, dla których zasięg terytorialny i rzeczowy ich realizacji ustalony zostanie dopiero w wyniku analiz techniczno-ekonomicznych, w ocenie brano pod uwagę obszar całej zlewni jcwp. W przypadku działań technicznych, których lokalizacja jest znana przeprowadzono analizę lokalizacji szczegółowej. Do tej grupy działań należały działania z kategorii Gospodarka ściekowa, polegające na budowie, rozbudowie, modernizacji bądź likwidacji oczyszczalni ścieków, działania z kategorii Zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków oraz Zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków polegające na udrożnieniu budowli poprzecznych oraz z kategorii Indywidualne programy poprawy retencji - wdrożenie indywidualnych programów rekultywacji. Lokalizację ww. przedsięwzięć na tle obszarów Natura 2000 przedstawiono na Rysunku 5-4.</p> <p>Na potrzeby oceny wpływu realizacji postanowień IIaPGW na obszary chronione w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody, w tym na obszary Natura 2000 stworzona została tabela ocenna - załącznik C.2. do Prognozy zawierająca szczegółowe wyniki analiz wpływu.</p> <p>Pogłębiona analiza oddziaływań zestawów działań dla jcwp RW na formy ochrony przyrody wykazała możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań nieznaczących na obszary chronione, związanych z realizacją działań technicznych. W przypadku obszarów Natura 2000 stwierdzono ryzyko wystąpienia negatywnych nieznaczących oddziaływań na przedmioty i cele ochrony 139 obszarów. Analiza oddziaływania na powiązania z innymi obszarami chronionymi i korzyści ekologiczne pozwoliła na identyfikację ryzyka wystąpienia negatywnych nieznaczących oddziaływań związanych z fazą realizacji na 94 obszary Natura 2000.</p> <p>Pogłębiona analiza oddziaływań zestawów działań dla jcwp LW na formy ochrony przyrody wykazała możliwość wystąpienia negatywnych nieznaczących oddziaływań na obszary chronione związanych z realizacją działań technicznych. W przypadku obszarów Natura 2000 stwierdzono ryzyko wystąpienia negatywnych nieznaczących oddziaływań na przedmioty i cele ochrony 28 obszarów.</p> <p>Pogłębiona analiza oddziaływań zestawów działań dla jcwp RWr na formy ochrony przyrody nie wykazała możliwości wystąpienia negatywnych oddziaływań na przedmioty i cele ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000. Nie</p>

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					<p>stwierdzono ryzyka wystąpienia negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji zestawów działań na powiązania z innymi obszarami oraz korytarze ekologiczne w przypadku żadnej z form ochrony przyrody.</p> <p>Pogłębiona analiza oddziaływań zestawów działań dla jcwp TW i CW na formy ochrony przyrody - w przypadku obszarów Natura 2000 stwierdzono ryzyko wystąpienia negatywnych oddziaływań na przedmioty i cele ochrony 28 obszarów. Analiza wpływu zestawów działań TW i CW na powiązania z innymi formami ochrony i korytarze ekologiczne nie wykazała ryzyka wystąpienia negatywnych oddziaływań. W przypadku wszystkich analizowanych form stwierdzono możliwość wystąpienia oddziaływań pozytywnych oraz obojętnych.</p> <p>Pogłębiona analiza oddziaływań zestawów działań dla jcwpd - w przypadku działania Spowolnienie lub zatrzymanie odpływu wód ze zlewni oraz zwiększenie możliwości retencyjnych zlewni - odtwarzanie starorzeczy i obszarów bagiennych jako naturalnych zbiorników retencyjnych; zachowanie bądź odtwarzanie naturalnych terenów retencyjnych takich jak torfowiska, lasy łęgowe, łąki wilgotne, rozlewiska wykazała możliwość wystąpienia potencjalnych negatywnych oddziaływań, wynikających z etapu realizacji działania na 124 obszary Natura 2000 znajdujące się w obrębie jcwpd wskazanych do realizacji działania. Przewiduje się, że oddziaływania te będą średnio- i krótkoterminowe, chwilowe i lokalne.</p> <p>W toku przeprowadzonych analiz, nie stwierdzono ryzyka znaczącego negatywnego wpływu realizacji działań na integralność obszarów chronionych i ich powiązania ani na funkcjonalność sieci korytarzy ekologicznych.</p> <p>W związku z możliwością wystąpienia oddziaływań negatywnych na etapie realizacji działań technicznych, dokonano analizy potencjalnego ich wpływu na siedliska i gatunki w obszarach, gdzie ich realizacja jest planowana lub potencjalnie może być realizowana. Analiza wykazała możliwość wystąpienia potencjalnych negatywnych nieznaczących oddziaływań na 9 typów siedlisk przyrodniczych oraz 87 gatunków zwierząt. Oddziaływania te spodziewane są jako wynik etapu realizacji prac budowlanych z zakresu kategorii: Gospodarka ściekowa, Zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków, Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków, Indywidualne programy poprawy stanu jcwp oraz Spowolnienie lub zatrzymanie odpływu wód ze zlewni oraz zwiększenie możliwości retencyjnych zlewni. Odrębny podrozdział w Prognozie stanowi ocena wpływu na ichtiofaunę. Szczegółowe analizy przedstawiono w Tabeli 5-4 Wyniki analizy oddziaływania na siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt narażone na oddziaływania negatywne."</p>
9	<p>W prognozie przedstawiono również niejednoznaczne wnioski w zakresie możliwości wystąpienia oddziaływań transgranicznych w wyniku realizacji założeń IIaPGW. W przypadku dorzecza Odry, ze względu na graniczne położenie rzeki Odry, analizy te powinny być przeprowadzone ze szczególną dokładnością i ostrożnością. W rozdziale 7 odnośnie jcwp RW (jednolite części wód powierzchniowych rzeczne) oceniono, że „Wdrożenie niektórych działań ujętych w zestawach dla jcwp RW, obejmujących zadania inwestycyjne, jak np. budowa zbiorczych systemów oczyszczania ścieków, likwidacja zabudowy hydrotechnicznej w celu zmniejszenia presji hydromorfologicznej może spowodować niekorzystne, ograniczone przestrzennie i/lub czasowo oddziaływania (na powietrze, powierzchnię ziemi w tym gleby, lokalne siedliska i faunę itp.) również w obszarach przygranicznych. W przypadku tych działań, na etapie przygotowania do ich realizacji, zostanie jednak przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko, w ramach której, na bardziej szczegółowym poziomie, niezbędna będzie też identyfikacja potencjalnych znaczących oddziaływań</p>	<p>Należy zatem przedstawić jednoznaczne informacje dotyczące możliwości wystąpienia oddziaływań transgranicznych w wyniku realizacji założeń projektu IIaPGW dla dorzecza Odry. W przypadku jcwp RW należy również uzupełnić odpowiednio argumentację. Nie jest właściwe przenoszenie analiz na etap ocen oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć.</p>		Wyjaśnienie	<p>W rozdziałach 5 i 7 Prognozy przedstawiono informacje o prognozowanych, możliwych do wystąpienia w wyniku realizacji projektu IIaPGW m.in. negatywnych oddziaływaniach na środowisko. Zauważyć należy, że negatywne oddziaływania na środowisko występują stale, są to wszystkie presje, w tym emisje do środowiska, które w sposób ciągły powstawały, powstają i będą powstawać w wyniku korzystania ze środowiska przez ludzi. Są to między innymi emisje zanieczyszczeń takie jak np. odprowadzanie ścieków, powstające w wyniku nawożenia pól i wiele innych. Podczas realizacji inwestycji cytowanych w opinii i innych w Prognozie zidentyfikowano prognozowane oddziaływania na środowisko, w tym wskazano komponenty, w których mogą one wystąpić. W Prognozie, na podstawie dostępnych na tym etapie danych o planowanych pracach i inwestycjach nie stwierdzono, że mogą wystąpić oddziaływania znaczące. Wskazano jednocześnie zgodnie z zasadą przezorności, że na etapie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko, kiedy to będą znane szczegółowe dane dotyczące planowanych inwestycji, może zaistnieć sytuacja, że takie znaczące oddziaływania zostaną zidentyfikowane oraz że należy wtedy podjąć kroki w celu ich uniknięcia lub minimalizacji w ramach postępowania w sprawie ooś. Analizy przeprowadzone w Prognozie są dostosowane do poziomu informacji na etapie analiz strategicznych, mało prawdopodobne jest zatem aby na kolejnym etapie - procedury ooś przedsięwzięć - stwierdzono prawdopodobieństwo wystąpienia znaczących oddziaływań transgranicznych, jednak nie można takiej sytuacji wykluczyć ze względu na obecny jedynie ogólny zarys planowanych inwestycji.</p> <p>Ponadto zauważyć należy, że zgodnie z art. 51 ust. 2, pkt 2 lit. e ustawy OoŚ identyfikacja dotyczyć winna jedynie oddziaływań znaczących według definicji z ustawy. Natomiast podkreślić należy, iż w toku przeprowadzonych analiz ocennych, nie zidentyfikowano działań, których oddziaływania w prognozie mogłyby zostać ocenione jako znacząco negatywne na jakikolwiek element środowiska poddawany ocenie w Prognozie (wyniki analiz przedstawiono w rozdziale 5 Prognozy), w tym w szczególności na obszary sieci Natura 2000.</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
	transgranicznych i ewentualnych środków minimalizujących negatywne oddziaływania”. Na str. 410 stwierdzono, że „Przeprowadzone na potrzeby niniejszej Prognozy analizy (...) pozwoliły na ocenę możliwości wystąpienia znacząco negatywnego transgranicznego oddziaływania w związku z realizacją zapisów IIaPGW jako mało prawdopodobną”. Natomiast we wnioskach przedstawiono informację „Nie stwierdza się ryzyka wystąpienia znaczących oddziaływań negatywnych o charakterze transgranicznym” (str. 411).				W związku z powyższym w podsumowaniu analiz w rozdziale 7, również stwierdzono, że mało prawdopodobna jest ewentualność wystąpienia istotnych oddziaływań transgranicznych, a co za tym idzie oddziaływań znaczących. Zatem wniosek z przeprowadzonej analizy ocennej, w konsekwencji, jako uogólniony wniosek z rozdziału 7, wskazuje, że nie stwierdzono ryzyka wystąpienia znaczących oddziaływań transgranicznych w wyniku realizacji projektu IIaPGW.
10	Zapisy prognozy zawarte w rozdziale 8.2 dotyczącym działań zapobiegających, ograniczających i kompensujących należy uporządkować i doszczegółwić. Wszystkie tego typu działania należy przedstawić w podziale na etap budowy (realizacji) i eksploatacji (dla lepszej czytelności wskazane jest zastąpienie opisów formą tabelaryczną). W zakresie propozycji minimalizacji i kompensacji zalecane jest także przeanalizowanie propozycji takich środków z decyzji wydanych dla przedsięwzięć objętych projektem IIaPGW i uwzględnienie ich w prognozie. Poprawy wymaga również załącznik C4 Wytyczne działania minimalizujące, który zawiera tylko wykaz dokumentów, w których należy szukać bardziej szczegółowych informacji. W rezultacie, wymienione w IIaPGW katalogi i zestawy działań nie mają przypisanych działań minimalizujących.			Wyjaśnienie	<p>W Prognozie dokonano oceny wpływu projektu IIaPGW w podziale na elementy środowiska wyszczególnione w art. 51 ust. 2 pkt e ustawy ooś.</p> <p>Zidentyfikowane oddziaływania scharakteryzowano wg specyfikacji określonej w ustawie ooś, tj. wg podziału na oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne.</p> <p>Charakterystykę oddziaływań przedstawiono w rozdziale 5 Przewidywane skutki środowiskowe wdrożenia postanowień IIaPGW oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania jego realizacji oraz w załączniku C.1. Charakterystyki oddziaływań – podsumowanie.</p> <p>Cele środowiskowe poszczególnych jcwp, w tym również odstępstwa od celów środowiskowych z art. 4 RDW stanowią ustalenia IIaPGW będące elementem analiz ocennych w ramach Prognozy. Skutki wskazania odstępstwa wpływają na wrażliwość danej jcwp na presję antropogeniczną – wykorzystanie właściwości zlewni jcwp i przedstawienie ich jako potencjału sorpcyjnego, który w ramach prac analitycznych nad IIaPGW stanowił jeden z elementów wspierających przeprowadzane analizy. Potencjał sorpcyjny jcwp jest ilościowym opisem warunków przyrodniczych, w jakich następuje obieg wody i substancji chemicznych zlewni. Poprzez ściśle zdefiniowaną, ilościową klasyfikację właściwości środowiska fizycznogeograficznego decydującego o warunkach ilościowych obiegu wody oraz zaawansowania działań antropogenicznych (np. charakterystyka użytkowania terenu, stopnia przekształcenia struktury hydrograficznej czy nawożenia) możliwe jest przypisanie każdej zlewni jcwp liczbowego określenia potencjału sorpcyjnego. W ramach pracy Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych jcwp (...) każda zlewnia jcwp została zakwalifikowana do ściśle określonej klasy potencjału sorpcyjnego, bazując na sumarycznym indeksie składającym się z sumy indeksów opisujących poszczególne składowe charakteryzujące zlewnię.</p> <p>Analiza celów środowiskowych przez pryzmat wrażliwości jcwp pozwoliło na wskazanie jcw wymagających szczególnej uwagi na etapie planowania dodatkowych inwestycji w jej obrębie. Poglądowy wynik tych analiz – wskazanie jcwp z określoną większą wrażliwością z uwagi na wskazanie odstępstw od celów środowiskowych – stanowi informację na poziomie strategicznym odpowiednim dla Prognozy dla projektu IIaPGW.</p> <p>Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOS przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania.</p> <p>Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska, w tym obszarów chronionych z dokonaniem identyfikacji i analiz wszystkich działań planowanych w obrębie obszarów chronionych. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym.</p> <p>Rozdział 8.2 Propozycja rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji IIaPGW na środowisko, w szczególności wpływających na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów stanowi podsumowanie wyników SOOS w zakresie analizy konieczności zaproponowania działań ograniczających ryzyko wystąpienia bądź minimalizujących</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					<p>skutki oddziaływań zidentyfikowanych w Prognozie. Zapisy zawarte w wym. rozdziale są dostosowane do zidentyfikowanych prognozowanych negatywnych oddziaływań, pomimo, że nie zidentyfikowano oddziaływań znaczących. Prognoza zawiera informacje o działaniach jakie należy podjąć w celu uniknięcia lub zminimalizowania potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, odniesione zarówno do działań przewidzianych w projekcie IIaPGW jak i uszczegółowionych, dotyczących realizacji przedsięwzięć przewidywanych w ramach innych, objętych odrębnymi postępowaniami w sprawie SOOŚ dokumentów strategicznych. Zatem w powiązaniu z treścią rozdziału 8.2. Prognozy w załączniku C.4. zestawiono dokumenty zawierające informacje o planowych w środowisku działaniach wynikających z realizacji tych dokumentów wraz z dokładnymi, dostosowanymi do różnych rodzajów przedsięwzięć działaniami łagodzącymi, a także zawierającymi odniesienia do opracowań dotyczących łagodzenia oddziaływań konkretnych inwestycji i rodzajów przedsięwzięć. Zestawienie przedstawione w Załączniku C.4 wskazuje każdemu podejmującemu się przygotowania i realizacji przedsięwzięć i innym zainteresowanym bezpośrednie źródło informacji o potrzebie i zakresie działań ograniczających wpływ na środowisko odpowiednich rodzajów przedsięwzięć. Na stronach od 417 do 418 przywołano działania ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko w fazie budowy i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięć. Zmianie formy tych zapisów z akapitów w wypunktowanie uznano za niezasadne; istotą jest ich wdrożenie.</p> <p>W prognozie wskazano rodzaje i sposoby realizacji działań łagodzących, natomiast obór optymalnych rozwiązań łagodzących następuje na etapie procedury oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub innych procedur administracyjnych, ponieważ musi być ściśle dostosowany zarówno do istniejących uwarunkowań środowiskowych jak i zakresu podejmowanego przedsięwzięcia.</p>
11	<p>Podsumowując, prognozę należy uzupełnić o przedstawienie właściwych i odpowiednich do poziomu szczegółowości – określonego cechami przewidywanych w IIaPGW przedsięwzięć (w tym przewidywana lokalizacja i istotne kwestie i czynniki z niej wynikające) – ocen wpływu na środowisko dla ww. trzech grup przedsięwzięć („derogowanych”; działań, na rzecz jednolitych części wód, o możliwym równoczesnym niekorzystnym oddziaływaniu; „inwestycji kierunkowych”). Przygotowane analizy powinny uwzględniać katalog oddziaływań wskazanych w art. 52 ustawy ooś, w tym potraktowane ze szczególną uwagą kwestie newralgiczne w świetle możliwości przyjęcia IIaPGW – oddziaływań transgranicznych oraz dotyczących przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Dopiero w oparciu o merytorycznie uzasadnioną, wnikliwą ocenę oddziaływań na środowisko przedsięwzięć, należy m.in. zaproponować sposoby ograniczenia tych oddziaływań oraz rozpatrzyć rozwiązania alternatywne w zakresie założonego celu. Szczególną uwagę należy przyłożyć do analizy i formułowania wniosków dla oddziaływań skumulowanych, ponieważ zachodzi obawa, że pozytywne skutki planowanych do wdrożenia zestawów działań mogą zostać zniesione w efekcie wdrożenia „przedsięwzięć derogowanych”, „przedsięwzięć towarzyszących” oraz przedsięwzięć założonych do wdrożenia na podstawie innych, przyjętych lub kierowanych do przyjęcia, dokumentów strategicznych.</p>			Wyjaśnienie	<p>Zgodnie z informacjami przedstawionymi w części metodycznej Prognozy, zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module). Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednio oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednie oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji.</p> <p>Z uwagi na dwojaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz niepogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia. Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawie działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					<p>tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji, oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy o oś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW.</p> <p>W związku z dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej.</p> <p>Cele środowiskowe poszczególnych jcwp, w tym również odstępstwa od celów środowiskowych z art. 4 RDW stanowią ustalenia IIaPGW będące elementem analiz ocennych w ramach Prognozy. Skutki wskazania odstępstwa wpływają na wrażliwość danej jcwp na presję antropogeniczną – wykorzystanie właściwości zlewni jcwp i przedstawienie ich jako potencjału sorpcyjnego, który w ramach prac analitycznych nad IIaPGW stanowił jeden z elementów wspierających przeprowadzane analizy. Potencjał sorpcyjny jcwp jest ilościowym opisem warunków przyrodniczych, w jakich następuje obieg wody i substancji chemicznych zlewni. Poprzez ściśle zdefiniowaną, ilościową klasyfikację właściwości środowiska fizycznogeograficznego decydującego o warunkach ilościowych obiegu wody oraz zaawansowania działań antropogenicznych (np. charakterystyka użytkowania terenu, stopnia przekształcenia struktury hydrograficznej czy nawożenia) możliwe jest przypisanie każdej zlewni jcwp liczbowego określenia potencjału sorpcyjnego. W ramach pracy Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych jcwp (...) każda zlewnia jcwp została zakwalifikowana do ściśle określonej klasy potencjału sorpcyjnego, bazując na sumarycznym indeksie składającym się z sumy indeksów opisujących poszczególne składowe charakteryzujące zlewnię. Analiza celów środowiskowych przez pryzmat wrażliwości jcwp pozwoliło na wskazanie jcw wymagających szczególnej uwagi na etapie planowania dodatkowych inwestycji w jej obrębie. Poglądowy wynik tych analiz – wskazanie jcwp z określoną większą wrażliwością z uwagi na wskazanie odstępstw od celów środowiskowych – stanowi informację na poziomie strategicznym odpowiednim dla Prognozy dla projektu IIaPGW. Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska, w tym obszarów chronionych z dokonaniem identyfikacji i analiz wszystkich działań planowanych w obrębie obszarów chronionych. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Zestawienie inwestycji kierunkowych stanowi zestawienie informacji o inwestycjach planowanych w obszarze gospodarki wodnej pełniąc rolę wyłączone materiału dodatkowego, informacyjnego. Nie jest bezpośrednim elementem IIaPGW zgodnie z zakresem określonym w z ustawie Prawo wodne i Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Zestawienie inwestycji kierunkowych jest dokumentem wtórnym przywołującym inwestycje wskazane w Programie Planowanych Inwestycji</p>

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					(PPI) i aPZRP wraz z informacjami zawartymi w tych dokumentach. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji przedsięwzięć wymienionych w „Zestawieniu inwestycji kierunkowych” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Te przedsięwzięcia nie są również emanacją celów IIaPGW i nie służą osiągnięciu celów środowiskowych. Z tego powodu ww. przedsięwzięcia nie mogą być przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
12	Należy zweryfikować sprzeczne zapisy w poszczególnych załącznikach – przykładowo w Załączniku 2 Wykaz obszarów chronionych dla obszaru Natura 2000 Dąbrowy Obrzyckie (PLH300003), na terenie którego znajdują się dwie jcwp o kodach: RW60001118729; RW60001218719 wskazano cel „Na lata 2012-2022: Poprawa stanu siedlisk. Zapobieganie: niszczeniu siedlisk podczas prac związanych z regulacją i konserwacją koryta rzeki Samy; pogorszeniu warunków wodnych i przesuszeniu siedlisk”. Takie sformułowanie celu, poprzez wskazanie, że rzeka Sama jest poddawana regulacji, stoi w sprzeczności z zapisem działań z Załącznika 7.3 Zestaw działań, gdzie dla jcwp RW60001118729 wskazano działania renaturyzacyjne z grupy „Poprawa stanu elementów hydromorfologicznych w zakresie spełnienia celów środowiskowych”, a pominięto działania z grupy „Ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych”. Ponadto w przypadku obydwu jcwp w Załączniku 7.3 nie Uwzględnienie działań ochronnych wynikających z PZO dla ww. obszaru Natura 2000;			Wyjaśnienie Działanie „Analiza sposobu prowadzenia działań restytucyjnych z uwzględnieniem zachowania funkcji cieku oraz realizacja działań restytucyjnych na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.)” jest działaniem przypisywanym do silnie zmienionych części wód zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, z presją hydromorfologiczną ; a) Działanie wskazane dla SZCW, b) Nie wskazuje się działania dla sztucznych części wód oraz dla silnie zmienionych części wód, dla których wskazano w działaniu naprawczym (test restytucji) wyłącznie przywrócenie ciągłości ekologicznej. c) Działania wskazane dla jcwp, które w ramach wstępnego wyznaczenia SZCW miały status SZCW, a w ramach ostatecznego wyznaczenia uzyskały status: NAT. Tym samym przy przypisywaniu tego działania Uwzględnienie presje znaczące hydromorofologiczne wpływające na pogorszenie stan wód, w tym wypadku działanie ma charakter renaturyzacyjny służący poprawie warunków hydromorfologicznych jcwp rzecznych, nie odnosi się bezpośrednio do celów obszarów chronionych, gdyż jego podstawowym celem jest poprawa stanu wód i osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego poprzez likwidację presji znaczących z uwzględnieniem funkcji cieku. Działanie jest dwuetapowe, pierwszy etap ma charakter analityczny, co oznacza, że przed jego wdrożeniem należy przeprowadzić analizy i ocenić zarówno możliwość wdrożenia działań restytucyjnych z uwzględnieniem zachowania funkcji cieku, jak i określić zakres i lokalizację. Dodatkowo podczas etapu pierwszego - analiz wskazana zostanie oceniana możliwość i wskazany sposób wdrożenia działań z testu restytucji, są to działania inne niż przywracanie ciągłości biologicznej, czyli zadrzewianie, zwiększenie krętości cieku etc. Na etapie pierwszym wymagane są stosowne dokumenty i zgody wynikające z przepisów prawa, w tym ustalenie zakresu ze względu na obszary chronione. Wszelkie planowane działania będą musiały więc uzyskać pozytywne oceny pod kątem wpływu na cele środowiskowe wg RDW jak i przedmioty ochrony i obszary chronione.Jeżeli analiza wykaże, że działania z testu restytucji nie mogą być wdrożone ze względu na kolizję z celami obszarów chronionych nie będzie realizacji 2 etapu - czyli wdrożenia działania w ramach działania technicznego. Działania z grupy „Ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych” mają dużo węższe zastosowanie. Przypisane zostały do jcwp, w obrębie których znajdują się obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowione w Ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie oraz stwierdzono ryzyko presji w zakresie kryterium: utrzymanie naturalnego charakteru koryta. W przypadku rzeki Sama (RW60001118729) w obrębie obszaru Natura 2000 Dąbrowy Obrzyckie PLH300003 w opracowaniu Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z określeniem ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jcwp oraz obszarów chronionych (2020) nie sformułowano wskazań do realizacji działań naprawczych w zakresie omawianego kryterium ze względu na niskie ryzyko presji w tym zakresie. Działania wynikające z planów ochrony i planów zadań ochronnych zostały uwzględnione w IIaPGW jako działania podstawowe wg art. 324 ust. 2 ustawy pr.w., ukierunkowane na spełnienie minimalnych wymogów, umożliwiające wdrożenie przepisów dotyczących ochrony wód, w szczególności działań służących ochronie siedlisk lub gatunków zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zgodnie z powyższym założeniem w zestawach działań, na podstawie analizy eksperckiej aktów prawnych sporządzonych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, Uwzględnienie działania w zakresie obejmującym realizację celów (wodno)środowiskowych ustanowionych w ramach opracowania Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód wraz z opracowaniem rejestru wykazów obszarów chronionych. Etap trzeci: Ocena stanu JCWP w zaktualizowanym układzie jednostek planistycznych wraz z opisem metodycznym (2019) oraz inne działania nie odnoszące się bezpośrednio do przedmiotów czy celów ochrony danej formy ochrony, jednak bezpośrednio i/lub pośrednio wpływających na stan jakościowy bądź ilościowy wód podziemnych lub powierzchniowych w kontekście utrzymania lub poprawy stanu jcw. Tym samym, mimo że plany ochrony i plany zadań ochronnych zawierały działania mające na celu poprawę lub utrzymanie stanu ochrony przedmiotów ochrony uznanych za zależne od wód, w sytuacji, kiedy nie miały one wpływu na realizację wymagań wodnych nie uwzględniano ich w Zestawach działań	

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					IlaPGW. Do tej grupy działań należały m.in. działania z zakresu koszenia roślinności siedlisk łąkowych, usuwania gatunków inwazyjnych (z wyjątkiem usuwania osobników gatunków z rodzaju rdestowiec w korytach rzek), przebudowy gatunkowej siedlisk leśnych. Działania z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony czy monitoringu stanu zachowania siedlisk również nie były uwzględniane w Zestawach działań IlaPGW, gdyż są one, obok monitoringu przyrody realizowanego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska elementem Monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentów IlaPGW. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dąbrowy Obrzyckie PLH300003 poddano analizie pod kątem uwzględnienia działań w IlaPGW, jednak nie stwierdzono działań spełniających ww. kryteria implementacji. Należy podkreślić, że zgodnie z Katalogiem działań krajowych działania zawarte w planach ochrony/ planach zadań ochronnych, czy zadaniach ochronnych dla obszarów chronionych, które zostaną ustanowione w czasie obowiązywania IlaPGW bądź obowiązujący plan zadań ochronnych/plan ochrony zostanie zmieniony, zapisy w odniesieniu do działań związanych z utrzymaniem lub poprawą stanu wód będzie integralną częścią planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza na lata 2022–2027.
13	Potrzeba uwzględnienia celów ochrony dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków – w sytuacji obszarów Natura 2000 nieposiadających zatwierdzonych Planów Zadań Ochronnych – w oparciu o tzw. tymczasowe cele ochrony dla gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 (cele te obowiązują do czasu ustanowienia PZO). Uzupełnienie powinno opierać się o informacje będące w dyspozycji Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska (już udostępnione na stronach internetowych, bądź takie, o udostępnienie których należy się zwrócić do właściwych organów);			Wyjaśnienie	W ramach szeregu prac realizowanych w okresie III cyklu planistycznego przeprowadzone zostały również działania dotyczące ustalenia celów środowiskowych dla jednolitych części wód wraz z opracowaniem rejestru wykazów obszarów chronionych. W wyniku przeprowadzonych analiz określone zostały wymagania w zakresie celów środowiskowych dla obszarów chronionych. Wyniki pracy Ustalenie celów środowiskowych (2019) stanowią materiał źródłowy dla IlaPGW, który poddawany był oddzielnym konsultacjom społecznym w trakcie ich opracowywania.
14	W myśl zapisów IlaPGW (str. 427) „Krajowy Program Renaturyzacji Wód Powierzchniowych” (dalej: KPRWP) „przewiduje realizację działań ukierunkowanych na rozpoznanie zagrożeń i przyczyn zmian hydromorfologicznych cieków i zbiorników wodnych oraz zaplanowanie działań naprawczych, które pozwolą na osiągnięcie celów środowiskowych dla tych części wód”. Wobec powyższego zasadne jest przedstawienie powodów, z uwagi na które nie Uwzględnienie wszystkich przyjętych w KPRWP działań uznanych za konieczne do realizacji, będących odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne oraz pilne potrzeby poprawy stanu wód powierzchniowych;			Wyjaśnienie	Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych był punktem wyjścia do opracowania działań dla wód powierzchniowych z zakresu poprawy stanu hydromorfologicznego i biologicznego wód powierzchniowych z uwzględnieniem celów środowiskowych jcwp. KPRWP opracowany w 2019/2020 roku stanowi realizację wymagań RDW, a zawarte w nim działania były odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne (na podstawie danych z 2018 roku), wskazał potrzeby poprawy stanu hydromorfologicznego wód powierzchniowych. W ramach KPRWP wskazano tzw. Obszary Wymagające Renaturyzacji oraz Obszary Priorytetowe, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. W Programie tym każdej jednolitej części wód powierzchniowych (jcwp), która została zaliczona do tych obszarów, przypisano potencjalne zestawy działań renaturyzacyjnych, jednak co należy podkreślić, już wówczas wskazano, że zakres działań w KPRWP, sposób wdrożenia działań, jak i sama lokalizacja działań wymagają doprecyzowania dla każdej jcwp i dalszych szczegółowych analiz w skali lokalnej. Na potrzeby IlaPGW Uwzględnienie najnowsze dane opracowane w ramach Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z 2019 roku, wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących. Dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek itp.. Na podstawie pozyskanych i zweryfikowanych informacji zostały zaplanowane działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych i klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich potrzeb udroźnienia cieków. Dodatkowo bardzo szczegółowo Uwzględnienie działania służące spełnieniu celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W zakresie renaturyzacji włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego, biologicznego i

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					<p>fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu: Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje hydromorfologiczne. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawu działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presje na wody podziemne - związane z lejami depresji, a także stan jakościowy. W wielu przypadkach wskazano konieczność realizacji indywidualnych programów naprawczych dla jezior, w tym programu Renaturyzacji i Rekultywacji. W przypadku indywidualnych programów naprawczych dla jezior należy mieć na uwadze, że poprawa warunków hydromorfologicznych, w tym w szczególności w strefie brzegowej i litoralnej, stanowi kluczowy element tych programów. Są to m.in. strefy buforowe, pozwalające z jednej strony na poprawę stanu hydromorfologicznych, z drugiej stanowiące barierę dla biogenów mogących dostawać się do jeziora ze zlewni. KPRWP wskazywał działania potencjalne bez uwzględnienia powiązań z wodami podziemnymi, których zły stan ilościowy - presje związane np. z poborem wód i odwodnieniem zasadniczo weryfikują możliwość wdrożenia działań renaturyzacyjnych wskazanych w KPRWP. W IIaPGW wypracowano działania z uwzględnieniem powiązań - synergii wód powierzchniowych z wodami podziemnymi. Często bez poprawy stanu wód podziemnych - likwidacji presji na wody podziemne wdrożenia działań renaturyzacyjnych na wodach powierzchniowych będzie nie skuteczne, czyli nie przyniesie poprawy stanu wód. Działania z KPRWP wymagają szczegółowej weryfikacji w zakresie zarówno zakresu, jak i możliwości ich wdrożenia w danej jcwp, w tym oceny możliwości wdrożenia działania, weryfikacji wpływu wdrożenia działań renaturyzacyjnych na ryzyko powodziowe w danej jcwp, a zatem wymagać będą między innymi modelowania hydraulicznego przepływu wód, uwzględnienia potencjalnych działań wpisanych w aktualizowane obecnie aPZRP, a także konsultacji z podmiotami będącymi właścicielami gruntów, czy urządzeń wodnych w obrębie planowanych działań. Uwzględnienie działań dla jcwpd oraz zestawów działań aPGW wynikających z PO/PZO/ZO w celu eliminacji działań powtarzających się. W wyniku dokonanej ponownej weryfikacji w zakresie działań KPRWP, zestawu działań IIaPGW zostały zweryfikowane, Uwzględnienie częściowo uwagi w zakresie KPRWP zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych. Rozbudowano zestawu działań naprawczych IIaPGW w zakresie likwidacji presji hydromorfologicznych, wskazano dodatkowe działania techniczne mające na celu przywrócenie ciągłości biologicznej cieków, działania techniczne w zakresie renaturyzacji koryta oraz rozszerzono zakres działań nietechnicznych do działań 2- etapowych, obejmujących część analityczną oraz w przypadku, kiedy analizy wykażą negatywny wpływ budowli na ciągłość lub brak skuteczności istniejących urządzeń służących migracji ryb, obejmujący realizację działań technicznych. W zestawach działań II aPGW w celu przywrócenia drożności cieków, przypisano konkretne działania dla konkretnych obiektów, których szczegółowe zestawienie zawiera Załącznik 1 IIaPGW Wykaz działań dla budowli, łącznie zaplanowano 1216 działań technicznych (lub działań nietechnicznych z rozszerzeniem do działań technicznych w przypadku stwierdzonego braku ciągłości) dla 676 jcwp. W IIaPGW łącznie działań technicznych służących poprawie warunków hydromorfologicznych wpisujących się w działania wskazane w KPRWP przypisano dla 1119 jcwp rzecznych oraz dla 129 jcwp jeziornych. W IIaPGW włączono dodatkowo wszystkie działania nakierowane na poprawę i ochronę warunków hydromorfologicznych wód powierzchniowych implementowane z PZO/PO dla obszarów przyrodniczo chronionych - łącznie 7791 działań zaplanowanych w obrębie 1171 jcwp rzecznych oraz 1690 działań w obrębie 295 jcwp jeziornych. Na poziomie krajowym wskazano działanie dla wszystkich jcwp: Prowadzenie prac utrzymaniowych zgodnie z Katalogiem Dobrych Praktyk Robót Hydrotechnicznych i Prac Utrzymaniowych. Dodatkowo dla jcwp zagrożonych, dla których zidentyfikowano presje hydromorfologiczne związane z pracami utrzymaniowymi, wskazano działanie: RWHM_03.01: Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji). Ograniczono działanie do nietechnicznego, ponieważ wprowadzenie renaturyzacji przez prace utrzymaniowe wymaga</p>

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					szczegółowych ocen wpływu na cele środowiskowe oraz przedmioty ochrony. Na poziomie krajowym dla wszystkich jcwp wskazano działanie: Ustalenie przepływów hydrobiologicznych dla jcwp z uwzględnieniem celów środowiskowych wskazanych dla obszarów przyrodniczych, po uwagach zgłoszonych w toku konsultacji doprecyzowano nazwę działania krajowego i brzmi aktualnie: Ustalenie przepływów środowiskowych wymaganych do osiągnięcia celów środowiskowych jcwp.
15	Ujęty w IIaPGW wskaźnik liczby prac z danej kategorii wykonanych w ramach PUW nie dostarcza informacji o ich oddziaływaniu na cele środowiskowe jednolitych części wód, a w szczególności na cele wyznaczone dla obszarów chronionych. Jak zauważono w IIaPGW „W katalogu działań krajowych aPWŚK zaplanowano działanie polegające na «opracowaniu dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania»”. Potrzebę takiego działania uzasadniono następująco: „Podejmowane w przeszłości działania technicznej regulacji cieków, realizowane głównie w celu ochrony przeciwpowodziowej, doprowadziły do znacznej degradacji oraz zniszczenia występujących na ich obszarze charakterystycznych ekosystemów wodnych i od wód zależnych.”. W raporcie z prowadzenia prac utrzymaniowych (stanowiącym część IIaPGW; rozdział 13.8.3.) powinny w takiej sytuacji znaleźć się dane o rodzajach prac prowadzonych na obszarach chronionych. Zgodnie z art. 118 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098), zgłoszenia regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska wymaga prowadzenie na obszarach form ochrony przyrody prac wymienionych w art. 227 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne. Ponadto w zgłoszeniu określa się: lokalizację, rodzaj, zakres, sposób i termin prowadzenia działań oraz, jeżeli jest to możliwe, także termin i zakres działań objętych zgłoszeniem, prowadzonych w przeszłości na obszarze, którego dotyczy zgłoszenie – zatem informacje takie są dostępne. W związku z powyższym, w IIaPGW powinny znaleźć się bardziej szczegółowe informacje dotyczące zakresu i rodzaju prac prowadzonych na obszarach chronionych w ramach planów utrzymania wód, szczególnie związane z wdrażaniem ww. dobrych praktyk;			Wyjaśnienie	Zgodnie ze wskazaniem w uwadze w katalogu działań krajowych aPWŚK zaplanowano działanie polegające na «opracowaniu dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania». Działanie to zostało zrealizowane w 2019 roku, na zlecenie Ministerstwa Środowiska kierującego wówczas działem gospodarki wodnej w Polsce, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. Katalog dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania włączony został do IIaPGW do katalogu działań krajowych jako działanie wskazane obligatoryjnie dla wszystkich jcwp: Prowadzenie prac utrzymaniowych zgodnie z Katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych i robót hydrotechnicznych, dodatkowo wskazano także działanie: Zakaz prac utrzymaniowych negatywnie wpływających na cele środowiskowe na jcwp zlokalizowanych na ciekach znajdujących się na terenach: parków narodowych, rezerwatów przyrody oraz w obszarach Natura 2000, za wyjątkiem działań na terenach zabudowanych. IIaPGW wykorzystuje i prezentuje dostępne dane dotyczące poszczególnych zagadnień. W przypadku prac utrzymaniowych dokumentem stanowiącym jednocześnie 'bazę danych' w zakresie prac utrzymaniowych stanowią PUW. Wszystkie dostępne informacje w tym zakresie zostały wykorzystane w IIaPGW. Zakres prezentowanych danych i informacji w IIaPGW określony ustawą pr.w. (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (Dz.U. z 2019 r. poz. 2150) wskazuje konieczność prezentacji w IIaPGW informacji o sposobie prowadzenia działań polegających na utrzymywaniu wód, uwzględniających cele środowiskowe określone w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 ustawy pr.w. (rozdział 13.8 IIaPGW). Jednym z podrozdziałów (13.8.3) jest raport ze zrealizowanych prac na przykładzie 2019 roku, który przedstawia podsumowanie informacji na podstawie PUW wskazując kategorie realizowanych działań na obszarach administrowanych przez poszczególne RZGW. Dane wskazywane w uwadze nie są uwzględniane w PUW, a tym samym nie było możliwości ich uwzględnienia na etapie opracowywania IIaPGW. Zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dobrymi praktykami realizacja prac utrzymaniowych nie mogłaby być realizowana w przypadku ich negatywnego oddziaływania w tym na cele środowiskowe jcw, co potwierdzone jest na etapie przygotowania i realizacji poszczególnych prac a nie dokumentów strategicznych poziomu krajowego.
16	Należy zweryfikować załącznik 6 zawierający Wykaz inwestycji i działań, które mogą spowodować nieosiągnięcie dobrego stanu wód lub pogorszenie dobrego stanu wód. Zgodnie z zapisami projektu IIaPGW ze str. 409, wykaz ten przedstawia „informacje wynikające z decyzji administracyjnych (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, oceny			Wyjaśnienie	Projekt IIaPGW nie ustanawia odstępstw dla nowych działań i inwestycji. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji „przedsięwzięć o możliwych niekorzystnych konsekwencjach dla środowiska” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Podkreśla się, że inwestycje wymienione w „Wykazie Inwestycji i Działania” nie są wyrazem realizacji IIaPGW – Wykaz ten pełni wyłącznie funkcję sprawozdawczą na temat już ustanowionych (w aPGW z 2016 r. oraz w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych z zastosowaniem przesłanek) odstępstwa, o których mowa w art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 68 ustawy Prawo wodne. Projekt IIaPGW nie ustanawia odstępstw dla nowych działań i inwestycji.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
	wodnoprawne) na temat działań i przedsięwzięć, dla których wydano (w okresie od daty przyjęcia aPGW do 21 grudnia 2020 r.) ostateczną decyzję potwierdzającą spełnienie warunków, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 ustawy pr.w.”. Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.) decyzjami ostatecznymi są te, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wobec tego całość Załącznika 6 należy sprawdzić pod kątem aktualności i poprawności zawieranych informacji. Jeśli inwestycja trafiła do trybu odwoławczego, ostateczną decyzją będzie decyzja organu II instancji. Ponadto, należy wyjaśnić fakt, dlaczego dla części inwestycji w kolumnach dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub oceny wodnoprawnej zamieszczono informację „brak danych”, zaś w kolumnie dotyczącej przesłanek zastosowania odstępstwa w trybie art. 4 ust. 7 RDW przedstawiono szczegółowe informacje;				<p>Fakt, że w kolumnach dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w niektórych przypadkach zapisano „brak danych” nie oznacza, że te decyzje nie zostały wydane, lecz że nie ma danych o tych decyzjach. Jest to wyłącznie skutkiem tego, że podmioty odpowiedzialne za dane o przedsięwzięciach posiadających ustanowione (w aPGW z 2016 r.) odstępstwo nie zawsze podawały informacje o wydanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W większości przypadków taka decyzja rzeczywiście nie była wydana.</p> <p>W odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jeszcze nie jest ostateczna - wyjaśnia się, że są one wymienione w Wykazie Inwestycji i Działań wyłącznie ze względu na fakt, że wydane decyzje posiadają rygor natychmiastowej wykonalności. Natomiast przedsięwzięcia, dla których decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie została wydana lub została uchylona - zostały wymienione w Wykazie Inwestycji i Działań z tego powodu, że w aPGW z 2016 r. przyznano im odstępstwo w trybie art. 4.7 RDW.</p> <p>Proces opracowania Wykazu Inwestycji i Działań jako jeden z kluczowych elementów obejmował przeprowadzenie ankietyzacji podmiotów wskazanych w aPGW jako odpowiedzialne za realizację inwestycji wskazanych do odstępstwa 4.7 RDW. W wyniku ankietyzacji uzyskane zostały informacje pozwalające na zweryfikowanie poprawności i aktualności danych dot. inwestycji (w zależności od otrzymanych informacji zwrotnych). Tym samym zapewniony został maksymalnie możliwy poziom kompletności informacji dotyczących poszczególnych inwestycji.</p>
17	Niezrozumiały jest dobór przedsięwzięć wprowadzonych do „Zestawienia kierunkowych inwestycji w gospodarce wodnej lub związanych z wodami”. Celem IIaPGW jest zrównoważone gospodarowanie wodami i dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód. Z uwagi na swój charakter i cele, IIaPGW uwzględnia zapisy pozostałych 11 rodzajów dokumentów sporządzanych na potrzeby gospodarowania wodami, stanowiąc przekrojowe opracowanie strategiczne umożliwiające zrównoważone gospodarowanie wodami. Pozostałe z wymienionych w art. 315 ustawy pr.w. dokumentów zawierają zestawy działań oraz inwestycji uznanych za konieczne do realizacji dla osiągnięcia celów założonych w konkretnym dokumencie. Działania wynikające z tych dokumentów, ukierunkowane na poprawę stanu wód, zostały ujęte w IIaPGW (Załącznik 7) celem zaplanowania przeciwdziałania zidentyfikowanym dla jednolitych części wód presjom. Ponadto działania inwestycyjne pochodzące z treści innych dokumentów umieszczono w załączniku pod nazwą „Zestawienie inwestycji kierunkowych_dokument towarzyszący”, jednak z nieznanych przyczyn zestawienie to nie zawiera wszystkich inwestycji wskazanych w pozostałych dokumentach strategicznych jako planowane do realizacji. Brak również uzasadnienia wyboru tylko części z planowanych działań. A należy podkreślić, co zaznaczono w prognozie, że plany gospodarowania wodami stanowią w krajowej oraz unijnej polityce			Wyjaśnienie	<p>Zestawienie inwestycji kierunkowych stanowi zestawienie informacji o inwestycjach planowanych w obszarze gospodarki wodnej pełniąc rolę wyłącznie materiału dodatkowego, informacyjnego. Nie jest bezpośrednim elementem IIaPGW zgodnie z zakresem określonym w ustawie Prawo wodne i Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Zestawienie inwestycji kierunkowych jest dokumentem wtórnym przywołującym inwestycje wskazane w Programie Planowanych Inwestycji (PPI) i aPZRP wraz z informacjami zawartymi w tych dokumentach. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji przedsięwzięć wymienionych w „Zestawieniu inwestycji kierunkowych” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Te przedsięwzięcia nie są również emanacją celów IIaPGW i nie służą osiągnięciu celów środowiskowych. Z tego powodu ww. przedsięwzięcia nie są przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.</p>

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
	rozwoju główny dokument planistyczny w zakresie kształtowania stanu zasobów wodnych na obszarze dorzeczy i wyznaczania zasad gospodarowania nimi oraz, że podstawą działań podejmowanych w celu stworzenia skutecznego zestawu działań jest kompilacja działań wynikających z innych opracowań oraz programów, co zapewnia spójność dokumentów strategicznych determinujących gospodarkę wodną w kraju. Podkreślenia wymaga, że w myśl art. 324 ust. 1 pkt 11 ustawy pr.w., wśród działań podstawowych, zawartych w planie gospodarowania wodami powinny znaleźć się „działania służące temu, aby znaczące oddziaływania na stan wód, nieobjęte działaniami wymienionymi w pkt 1-10, zostały poprzedzone przedsięwzięciami zapewniającymi utrzymanie warunków hydromorfologicznych jednolitych części wód na takim poziomie, który umożliwi osiągnięcie wymaganego stanu ekologicznego lub dobrego potencjału ekologicznego, w przypadku sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód, z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju”. Zatem zestawienie działań dla jcw powinno uwzględniać przyszłe presje generowane przez wszystkie inwestycje, w tym te uznane za konieczne do realizacji wobec ich uwzględnienia w pozostałych dokumentach planistycznych. Nawiązując do uwagi dotyczącej oddziaływań skumulowanych, trzeba zaznaczyć, że bez zestawienia działań przewidzianych we wszystkich dokumentach strategicznych, nie jest możliwe ustalenie czy planowane zestawy działań skierowane na poprawę stanu wód są wystarczające oraz czy nie kolidują z zapisami wynikającymi z innych dokumentów planistycznych. Ponadto, takie zestawienie wydaje się niezbędne na potrzeby racjonalnego działania na rzecz stanu wód, szczególnie dla organów administracji wydających decyzje zezwalające na realizację inwestycji;				
18	Budząca wątpliwości jest treść tzw. „Erraty 1” związana z obszarami przeznaczonymi do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, a wprowadzona z uwagi na wejście w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz. U. z 2021 r., poz. 896). Zapewnienie swobodnej migracji zwierząt wodnych w wymienionych w rozporządzeniu wodach staje się celem środowiskowym, jednak zapisy załączników „Erraty 1” przewidują, że działania te będą głównie ograniczać się do weryfikacji istnienia presji, pomijając planowanie działań mających zniesienie tych presji. W arkuszu			Wyjaśnienie	Sposób uwzględnienia w IIaPGW rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz. U. z 2021 r., poz. 896) zaprezentowany został w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (erraty wskazują w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r. Zgodnie z treścią errat dot. rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych (...) wynikające z rozporządzenia zmiany w zakresie rejestru wykazów obszarów chronionych stanowiły element niezbędny do uwzględnienia w IIaPGW dla obszarów dorzeczy Wisły, Odry, Pregoty oraz Niemna w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • prezentacji wykazu obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, • aktualizacji / uzupełnienia celów środowiskowych jcw o cele wynikające z istnienia obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym,

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
	„Zal_4_WykazBudowli ...” jako działanie ujęto „ocenę wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp”, natomiast w arkuszu „Zal_2_CeleŚrodowiskowe...” znajduje się komentarz „jeśli z monitoringu wynikać będzie, że dana JCW nie była istotnym miejscem występowania gatunków dwuśrodowiskowych (brak gatunków historycznie) – to nie podlega ona ocenie wskaźnika D i cel środowiskowy dla drożności uznaje się wówczas za spełniony”. Ponadto w załącznikach „Erraty 1” znajdują się rozbieżności – przykładowo w „Zal_4_WykazBudowli ...” w odniesieniu do jednolitej części wód o kodzie RW60000312199 wymieniono 23 obiekty, natomiast w załączniku dotyczącym działań ta jcw nie została wymieniona.				<ul style="list-style-type: none"> aktualizacji / uzupełnienia zestawów działań w przypadku jcw w obrębie których występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym i konieczne jest zaprojektowanie działań dla zapewnienia drożności cieków. <p>Dla jcwp wyznaczonych, jako obszary przeznaczone do ochrony gatunków o znaczeniu gospodarczym działania przypisano zgodnie z przyjętą metodyką przypisywania działań z zakresu drożności. Bazowała ona na posiadanych informacjach na temat budowli poprzecznych. W przypadku braku informacji na temat obiektów wskazywano działanie RWHM_02.06, ze względu na brak możliwości zidentyfikowania dokładnego wpływu obiektu na ciągłość biologiczną. Niemniej, w wyniku uwag zgłoszonych na etapie konsultacji społecznych rozszerzono zakres dwóch działań nietechnicznych: RWHM_02.06 (Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli) i RWHM_02.08 (Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Monitoring należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli.). W obu przypadkach wskazano możliwość rozszerzenia w zakresie realizacji działań technicznych, po wykonaniu odpowiednio oceny wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe, oraz monitoringu urządzeń do migracji ryb. Działania RWHM_02.06 i RWHM_02.08 są więc obecnie działaniami typu technicznego/nietechnicznego. Zweryfikowano i poprawiono rozbieżności pomiędzy załącznikami Erraty. Dla jcwp z przypisanym celem środowiskowym w zakresie drożności innym niż "zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D", usunięto komentarz „jeśli z monitoringu wynikać będzie, że dana JCW nie była istotnym miejscem występowania gatunków dwuśrodowiskowych (brak gatunków historycznie) – to nie podlega ona ocenie wskaźnika D i cel środowiskowy dla drożności uznaje się wówczas za spełniony. Zmiany zaprezentowane w formie errat uwzględnione zostały w ostatecznej wersji IIaPGW po konsultacjach społecznych.</p>
19	Przedłożona dokumentacja jest bardzo obfita i, o ile zrozumiałą jest konieczność przedstawiania rozbudowanych treści, to liczba indywidualnych dokumentów (plików zasadniczych, załączników, grup załączników, tzw. errat) pozbawionych szczegółowej charakterystyki i odniesień w treści zasadniczych dokumentów, poważnie utrudnia analizę przedłożonej dokumentacji. Ponadto podejściem nieprawidłowym jest przedstawianie nowych treści jako tzw. „errat”, bowiem errata służy do zestawienia błędów ostatecznie ustalonej wersji opracowania, nie zaś do dodawania kolejnych informacji i wynikających z nich zmian w procedowanym projekcie dokumentu (wersji nieostatecznej);			Wyjaśnienie	<p>Plany gospodarowania wodami są dokumentami prezentującymi zakres danych i informacji wymagany zarówno ustawą pr.w., rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, jak również wymogami raportowymi Komisji Europejskiej. Plany to dokumenty strategiczne przyjmowane w formie rozporządzenia, a tym samym uwzględniające w swojej strukturze docelowy sposób prezentowania danych. Z uwagi na wymagany poziom szczegółowości danych i zagadnień przyjęta struktura dokumentów obejmuje: - prezentację w treści głównej IIaPGW danych na poziomie obszaru dorzecza i poszczególnych regionów wodnych: dane i informacje charakteryzujące obszar dorzecza i regionów wodnych oraz prezentujące omówienie wszystkich zagadnień wymaganych dla IIaPGW z odniesieniem w treści do odpowiednich załączników zawierających dane szczegółowe dla poszczególnych jcw; - prezentację całości danych IIaPGW na poziomie każdej jcw w poszczególnych załącznikach przywołanych w treści IIaPGW. Załączniki to zestawienia excel umożliwiające łatwe poruszanie się po prezentowanych danych dla każdej jcw. Dodatkowym elementem wprowadzonym w IIaPGW jest załącznik nr 1 stanowiący zestawienie wszystkich najistotniejszych danych prezentowanych w IIaPGW dla poszczególnej jcw, a zatem stanowiący zbiorcze podsumowanie danych dla każdej jcw; - prezentację danych przestrzennie w formie załączników mapowych. Skala stosowanych map dostosowana została do wymogów prezentacji i publikacji danych w formie rozporządzenia. Informacje o zastosowanej strukturze dokumentu wraz ze szczegółowym zestawieniem w których rozdziałach IIaPGW znajdują się informacje wymagane dla zakresu IIaPGW.</p> <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VlaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VlaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VlaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.
20	Zamieszczanie załączników w postaci arkuszy kalkulacyjnych z aktywnymi filtrami i ukrytymi wierszami/kolumnami znacząco utrudnia zapoznanie się treścią dokumentów;			Wyjaśnienie	<p>Plany gospodarowania wodami są dokumentami prezentującymi zakres danych i informacji wymagany zarówno ustawą pr.w., rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, jak również wymogami raportowymi Komisji Europejskiej. Plany to dokumenty strategiczne przyjmowane w formie rozporządzenia, a tym samym uwzględniające w swojej strukturze docelowy sposób prezentowania danych. Z uwagi na wymagany poziom szczegółowości danych i zagadnień przyjęta struktura dokumentów obejmuje: - prezentację w treści głównej IIaPGW danych na poziomie obszaru dorzecza i poszczególnych regionów wodnych: dane i informacje charakteryzujące obszar dorzecza i regionów wodnych oraz prezentujące omówienie wszystkich zagadnień wymaganych dla IIaPGW z odniesieniem w treści do odpowiednich załączników zawierających dane szczegółowe dla poszczególnych jcw; - prezentację całości danych IIaPGW na poziomie każdej jcw w poszczególnych załącznikach przywołanych w treści IIaPGW. Załączniki to zestawienia excel umożliwiające łatwe poruszanie się po prezentowanych danych dla każdej jcw. Dodatkowym elementem wprowadzonym w IIaPGW jest załącznik nr 1 stanowiący zestawienie wszystkich najistotniejszych danych prezentowanych w IIaPGW dla poszczególnej jcw, a zatem stanowiący zbiorcze podsumowanie danych dla każdej jcw; - prezentację danych przestrzennie w formie załączników mapowych. Skala stosowanych map dostosowana została do wymogów prezentacji i publikacji danych w formie rozporządzenia. Informacje o zastosowanej strukturze dokumentu wraz ze szczegółowym zestawieniem w których rozdziałach IIaPGW znajdują się informacje wymagane dla zakresu IIaPGW.</p> <p>Umożliwienie zapoznania się zainteresowanym z całością szczegółowych danych dla każdej jcw - poziom szczegółowych analiz IIaPGW - w formie zestawień .xls dało możliwość sprawnego poruszania się przy zastosowaniu filtrów właśnie dla analizy konkretnych jcw. Zwracamy uwagę, iż większość zainteresowanych poszukuje informacji o konkretnych jcw a nie całości dla danego obszaru dorzecza. Przyjęta struktura dokumentu pozwala zarówno na zapoznanie się z informacjami na poziomie obszaru dorzecza, regionu wodnego jak również poszczególnych jcw. Jednocześnie podkreślenia wymaga, iż publikacja IIaPGW w formie rozporządzenia niesie ze sobą konieczność dostosowania dokumentu do zasad praktyki legislacyjnej. Niemniej jednak poza publikacją IIaPGW w formie rozporządzenia dostępne będą dla użytkowników dane przestrzenne IIaPGW udostępnione docelowo na Hydroportalu oraz karty charakterystyk poszczególnych jcw przygotowywane poza samym rozporządzeniem</p>
21	Wprowadzanie w dokumentach skrótów, których objaśnienia znajdują się w innych plikach także utrudnia analizy (ogólnie przyjętą zasadą jest aby objaśnienia skrótów znajdowały się przede wszystkim w dokumentach, w których są używane).			Uwzględnienie	Każdy z dokumentów ma wskazane objaśnienia stosowanych skrótów: treść główna IIaPGW na początku dokumentu, załączniki do IIaPGW w formie objaśnień każdej z kolumn. W trakcie konsultacji społecznych zweryfikowana została kompletność objaśnień. W przypadkach zidentyfikowanych braków - uzupełniono odpowiednio objaśnienia.

4.2 Opinia Głównego Inspektora Sanitarnego

PGW WP otrzymało opinię Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie pismem znak HŚ.NS.530.21.2.2021 z dnia 2 listopada 2021 r. W tabeli 3 poniżej zestawiono opinię wraz z informacją w jaki sposób PGW WP opracowujący projekt dokumentu wziął ją pod uwagę przed przyjęciem IIaPGW.

Tabela 3 **Opinia Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie wraz z informacją w jakim zakresie została wzięta pod uwagę**

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
1	Należy zaznaczyć, iż przedmiotowy dokument nie wyklucza projektów inwestycyjnych (np. budowę, rozbudowę, likwidację, modernizację, a także remont oczyszczalni ścieków lub sieci wodno-kanalizacyjnych czy sanitarnych, budowa lub modernizacja ujęć wód podziemnych). W związku z powyższym w opinii Głównego Inspektora Sanitarnego w Prognozie należałoby odnieść się do możliwych metod skutecznej eliminacji bądź maksymalnego ograniczenia negatywnego wpływu w kontekście zdrowia ludzi, uwzględniając także oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe.	Wyjaśnienie	<p>W Prognozie dokonano oceny wpływu projektu IIaPGW w podziale na elementy środowiska wyszczególnione w art. 51 ust. 2 pkt e ustawy ooś, w tym na ludzi (ich zdrowie i jakość życia).</p> <p>Zidentyfikowane oddziaływania scharakteryzowano wg specyfikacji określonej w ustawie ooś, tj. wg podziału na oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne.</p> <p>Charakterystykę oddziaływań przedstawiono w rozdziale 5 Przewidywane skutki środowiskowe wdrożenia postanowień IIaPGW oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania jego realizacji oraz w załączniku C.1. Charakterystyki oddziaływań – podsumowanie.</p> <p>Rozdział 8.2 Propozycja rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji IIaPGW na środowisko, w szczególności wpływających na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów stanowi podsumowanie wyników SOOŚ w zakresie analizy konieczności zaproponowania działań ograniczających ryzyko wystąpienia bądź minimalizujących skutki oddziaływań zidentyfikowanych w rozdziale 5.3 Ocena oddziaływania w przypadku realizacji IIaPGW, odnoszących się m.in. do oceny wpływu na zdrowie i życie ludzi.</p> <p>Do projektu IIaPGW zaczerpnięto inwestycje w zakresie oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacyjnych z projektu VIaKPOŚK. Projekt VIaKPOŚK jest przedmiotem odrębnego postępowania w sprawie SOOŚ. Opiniowanie i konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przeprowadzono w 2021 r.</p> <p>Analizy ocenne zawarte w wyżej wymienionej prognozie oddziaływania na środowisko projektu VIaKPOŚK zostały uwzględnione w prognozie oddziaływania na środowisko projektu IIaPGW.</p>
2	Ponadto, biorąc pod uwagę wszystkie planowane działania, pożądane jest aby Prognoza Oddziaływania na Środowisko uwzględniała, również w stosunku do ww. projektów inwestycyjnych, aspekty wskazane w piśmie z dnia 16 marca 2021 r., znak HŚ.BW.530.1.2.2021.AM, w tym rzetelną ocenę wpływu tych działań na stan zdrowia człowieka, m.in.. w kontekście zagrożeń dla wód podziemnych, w szczególności Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (z uwzględnieniem nakazów, zakazów i ograniczeń związanych z ochroną zasobów wody) a także zagrożeń dla ujęć i źródeł wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z uwzględnieniem obszarów stref ochronnych tych ujęć, jak również zagrożeń dla wód przejściowych i przybrzeżnych, rzek i jezior w odniesieniu do części wód przeznaczonych na cele rekreacyjne, tj. do organizacji kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.	Wyjaśnienie	<p>W Prognozie dokonano oceny wpływu projektu IIaPGW w podziale na elementy środowiska wyszczególnione w art. 51 ust. 2 pkt e ustawy ooś, w tym na ludzi (ich zdrowie i jakość życia), wody powierzchniowe, wody podziemne.</p> <p>Charakterystykę oddziaływań przedstawiono w rozdziale 5 Przewidywane skutki środowiskowe wdrożenia postanowień IIaPGW oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania jego realizacji oraz w załączniku C.1. Charakterystyki oddziaływań – podsumowanie.</p> <p>Element analiz ocennych na etapie prognozowania oddziaływań stanowiły m.in. oceny zagrożeń dla ujęć wód, GZWP, obszarów chronionych w rozumieniu art. 317 ust. 1 pkt 5 ustawy prawo wodne, w tym m.in. wód przeznaczonych na cele zaopatrzenia w wodę do spożycia oraz przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. Zagrożenia te były analizowane w ramach komponentu „Ludzie, w tym jakość życia i zdrowie”.</p> <p>Uzupełniono zapisy w prognozie. W zakresie oddziaływania na ludzi treść po korekcie brzmi: " Z powyższej analizy wynika, że większość działań w projekcie IIaPGW mających na celu poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, może bezpośrednio lub co najmniej pośrednio pozytywnie wpływać na jakość życia i stan zdrowia ludzi. Dokument IIaPGW odnosi się m.in. do ochrony wód przeznaczonych na cele gospodarcze i rekreacyjne (jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi; jcw przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych; obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym). W prognozie Uwzględnienie analizy dotyczące zagrożeń dla wód podziemnych, w szczególności GZWP, ujęć i źródeł wody oraz rekreacyjnego wykorzystywania wód powierzchniowych, w tym akwenów morskich, do celów rekreacyjnych i kąpieliskowych. Istotnym zagadnieniem jest uporządkowanie gospodarki ściekowej, co w fazie budowy krótkoterminowo może powodować lokalne oddziaływania negatywne, jednak podczas eksploatacji przekłada się na długoterminowe korzystne ograniczenie ilości i rodzajów zanieczyszczeń do wód oraz do środowiska jako całości. Kwestie podejmowania działań technicznych w rejonie ujęć wody są istotne i mogą być podejmowane tylko na warunkach zgodnych z wymaganiami i zakazami określonymi dla takich terenów, także w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach. Rekultywacja jezior oraz ograniczenie zanieczyszczeń wód powierzchniowych zwiększy ich potencjał rekreacyjny. Tym samym należy się spodziewać, iż wdrożenie IIaPGW przekładało się będzie wprost na poprawę dostępu zarówno ludzi, jak i sektorów gospodarki do zasobów wody odpowiedniej jakości."</p> <p>W zakresie oddziaływania na wody powierzchniowe uzupełniono zapis następujący: "Realizacja IIaPGW przyczyniać się będzie kompleksowo do ograniczenia zagrożeń dla wód powierzchniowych oraz do poprawy ich stanu i jakości. Jest to ważne z punktu widzenia możliwości bezpiecznego korzystania z wód przez ludzi polegającego na wykorzystywaniu wody odpowiedniej jakości do picia, co celów gospodarczych w tym produkcji żywności oraz w celach rekreacyjnych, w tym wypoczynkowych."</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			W zakresie oddziaływania na wody podziemne dodano akapit: "Plan nakierowany jest na redukcję presji na środowisko związanych z indywidualnym i gospodarczym (przede wszystkim przez rolnictwo, przemysł, w tym górnictwo) korzystaniem ze środowiska. Uwzględnienie także konieczność ograniczenia zużycia wody przez wyżej wymienionych użytkowników, ma to szczególne znaczenie tam gdzie występują wysokie pobory wód i leje depresji oraz w strefie nadmorskiej gdzie zagrożeniem jest zmiana zasolenia wód podziemnych. Działania zaplanowane do wdrożenia na obszarze dorzecza Odry będą korzystnie oddziaływać na stan i jakość wód podziemnych."

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

4.3 Opinia Urzędu Morskiego w Szczecinie

PGW WP otrzymało opinię Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie pismem znak OW.52000.7.21.AZ(11) z dnia 27 października 2021 r. W tabeli 4 poniżej zestawiono opinię wraz z informacją w jaki sposób PGW WP opracowujący projekt dokumentu wziął ją pod uwagę przed przyjęciem IIaPGW.

Tabela 4 **Opinia Urzędu Morskiego w Szczecinie wraz z informacją w jaki sposób została wzięta pod uwagę**

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
1	1. Opiniuję pozytywnie przedłożoną prognozę oddziaływania na środowisko, zwaną dalej „prognozą ooś”, dla projektu „Drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry zwanego” dalej „IIaPGW”, bowiem dokument ten uwzględnia uzgodniony zakres i stopienia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie wskazany m.in. w piśmie Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie z 12 kwietnia 2011 r., znak: OW.52001.3.21.AZ(2).			Opinia pozytywna	Opinia pozytywna organu opiniującego.
2	Opiniuję negatywnie przedłożony projekt przedłożony projekt IIaPGW, ze względu na poniższe uwagi:			Wyjaśnienie	Odniesienia do poszczególnych uwag zgłoszonych w opinii organu przedstawione są kolejno w poniższych pozycjach niniejszego zestawienia
3	Opiniuję negatywnie (...) wskazano Dyrektora Urzędu Morskiego jako jednostkę odpowiedzialną zarówno za realizację, jak i sprawozdawczość dla następujących zadań: (...) <p>2. Grupa działań: Ochrona przez dopływem zanieczyszczeń antropogenicznych w spływie do wód. Nazwa działania: Ograniczenie emisji substancji z terenów zanieczyszczonych do wód, pochodzących z presji antropogenicznych. Odnośnie ww. pkt 2. W wymienionym działaniu w jego zastosowaniu wskazano, że (cyt.) „Działania dedykowane dla jcwp ze wskazanymi następującymi grupami presji: rozproszone odpływ miejski (fizykochemia), rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych, turystyka, transport, odpływ z miasta (chemia)”. Działanie ma polegać na: - planowaniu działań i analiz związanych z ograniczeniem dopływu substancji z terenów zanieczyszczonych, oraz - przygotowaniu programów i dokumentacji technicznych w celu przeprowadzenia działań naprawczych i rekultywacyjnych. W odniesieniu do transportu, jako presji z terenów miejskich i zurbanizowanych należy przyjąć, że ogranicza się on do transportu lądowego. Podobne ograniczenie dotyczy turystyki, która w domyśle ogranicza się do terenów lądowych (odpływy do wód morskich). Jako jednostkę odpowiedzialną za realizację wymienionego działania określono Dyrektora Urzędu Morskiego (cyt.), „jako trwałego zarządcy obszarów morskich oraz terenowy organ administracji morskiej właściwy do wykonywania zadań w dziedzinie ochrony środowiska morskiego i ochrony przed powodzią zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (art. 42 ust. 2, pkt 26a ustawy o</p>	W związku z powyższym, Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie w odniesieniu do wyznaczenia jednostki odpowiedzialnej za realizację ww. działania oraz odpowiedzialnej za sprawozdawczość z wykonania ww. działania - nie jest właściwym organem administracji. Powyższe działanie jest w kompetencjach organów wydających decyzje, projekty i plany wymienione w art. 37 ust. 3 ustawy o obszarach morskich, dla których dyrektor urzędu morskiego jest jedynie organem uzgadniającym.	Biorąc pod uwagę powyższe, trudno znaleźć związek pomiędzy planowaniem działań i analiz związanych z ograniczeniem dopływu substancji z terenów zanieczyszczonych wynikających z odpływów miejskich (fizykochemia), rozwoju obszarów zurbanizowanych, turystyki, transportu lądowego i odpływów z miast (chemia) oraz przygotowania programów i dokumentacji technicznych w celu przeprowadzenia działań naprawczych i rekultywacyjnych dla wymienionych presji, a kompetencjami Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie, jako trwałego zarządcy obszarów morskich oraz terenowego organu administracji morskiej właściwego do wykonywania zadań w dziedzinie ochrony środowiska morskiego i ochrony przed powodzią. Należy podkreślić, że dyrektor urzędu morskiego, jako organ administracji posiada ograniczone kompetencje do kształtowania gospodarki wodno-ściekowej terenów miejskich i terenów zurbanizowanych. Również posiada bardzo ograniczony wpływ na kształtowanie presji ze strony szeroko rozumianej turystyki i transportu lądowego. Zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej pozwolenia wodnoprawne, wnoszenie lub niewnoszenie sprzeciwu od przyjęcia zgłoszenia wodnoprawnego, oceny wodnoprawne, decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzje o	Uwzględnienie częściowe	W wyniku dokonanej dodatkowej weryfikacji zestawu działań, wskazane w uwadze działanie zostało ostatecznie wyłączone z zestawu działań TW i CW.

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
	obszarach morskich)”. Jako podstawę prawną wymienionego działania podano art. 324 ust. 4 pkt 7 ustawy z dnia 23 sierpnia 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624, z późn. zm.). Zgodnie z podanym przepisem, wymienione działanie uzupełniające, zmierzające do poprawy lub utrzymania dobrego stanu wód na obszarach dorzeczy jest ukierunkowane w szczególności na osiągnięcie celów środowiskowych i może wskazywać przedsięwzięcia techniczne, badawcze, rozwojowe, demonstracyjne i edukacyjne. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę na fakt, że dyrektor urzędu morskiego z racji posiadanych kompetencji ma bardzo niewielki wpływ na wskazywanie przedsięwzięć technicznych, badawczych, rozwojowych, demonstracyjnych i edukacyjnych dotyczących terenów miejskich i zurbanizowanych, zwłaszcza w odniesieniu do ograniczenia dopływu substancji z wymienionych terenów. Ponadto Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie został wskazany jako jedyna jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość z wykonania wymienionego działania na podstawie art. 328 ust. 2 ustawy Prawo wodne w zakresie sprawozdawczym. Zgodnie z wymienionym powyżej przepisem dyrektorzy urzędów morskich, w zakresie swojej właściwości, sporządzają roczne sprawozdania z realizacji działań zawartych w: - planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy; - planach zarządzania ryzykiem powodziowym; - programie ochrony wód morskich, za rok poprzedni i przekazują te sprawozdania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej w terminie do dnia 28 lutego roku następnego. Wymienione opracowania planistyczne jedynie nieznacznie mogą dotyczyć obszarów miejskich izurbanizowanych oraz turystyki i transportu lądowego w aspekcie generowania odpływów ścieków, a także wód opadowych i roztopowych z tych obszarów, które są we właściwości kompetencyjnej dyrektora urzędu morskiego.		pozwoleniu na budowę oraz decyzje w sprawie zmian w zalesianiu, zadrzewianiu, tworzeniu obwodów łowieckich, a także projekty studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów zagospodarowania przestrzennego województwa, dotyczące pasa technicznego, pasa ochronnego oraz morskich portów i przystani, wymagają wyłącznie uzgodnienia z dyrektorem właściwego urzędu morskiego. Nie można na tej podstawie stwierdzić, że dyrektor urzędu morskiego jest kluczowym organem w planowaniu działań i analiz związanych z ograniczeniem dopływu substancji z terenów zanieczyszczonych miast, terenów zurbanizowanych, turystyki i transportu lądowego, a tym bardziej przygotowaniu programów i dokumentacji technicznych w celu przeprowadzenia działań naprawczych i rekultywacyjnych na wymienionych obszarach lądowych.		
4	Opiniuję negatywnie (...) wskazano Dyrektora Urzędu Morskiego jako jednostkę odpowiedzialną zarówno za realizację, jak i sprawozdawczość dla następujących zadań: (...) Grupa działań: 3. Zapobieganie dalszym antropogenicznym zmianom strefy brzegowej. Nazwa działania: Zapobieganie dalszym antropogenicznym zmianom strefy brzegowej		Odnośnie ww. pkt 3, 4, 5, Należy wskazać, że do kompetencji Dyrektora Urzędu Morskiego należą sprawy: - budowy, utrzymywania i ochrony umocnień brzegowych, wydm i zalesień ochronnych w pasie technicznym (art. 42 ust. 2 pkt 11 ustawy o obszarach morskich), - nadzoru nad zapewnieniem ochrony przed powodzią od strony wód morskich w tym poprzez	Uwzględnienie	Przypisanie działań organom administracji morskiej jest właściwe w kontekście przepisów ustawy o obszarach morskich RP i administracji morskiej oraz ustawy o ochronie przyrody. Niemniej jednak z uwagi na wskazane w opinii potencjalne negatywne oddziaływanie na ludzi oraz mienie poniżej wskazane działania zostały usunięte z zestawów działań jcwp TW i CW:- Wykluczenie odcinków brzegów klifowych z trwałej technicznej ochrony brzegu – uwaga Urzędu Morskiego w Szczecinie: możliwość negatywnego wpływu działania na bezpieczeństwo ludzi i mienia.- Zapobieganie antropogenicznym zmianom strefy brzegowej - ograniczenie usuwania materiału organicznego – uwaga Urzędu Morskiego w Szczecinie: możliwość negatywnego wpływu działania na bezpieczeństwo ludzi i mienia.- Zapobieganie

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
	<p>jcwp przejściowych. 4. Grupa działań: Zapobieganie dalszym antropogenicznym zmianom strefy brzegowej: Nazwa działania: Wykluczenie odcinków brzegów klifowych z trwałej technicznej ochrony brzegu. 5. Grupa działań: Zapobieganie dalszym antropogenicznym zmianom strefy brzegowej: Nazwa działania: Zapobieganie dalszym antropogenicznym zmianom strefy brzegowej - ochrona brzegu.</p>		<p>budowę, rozbudowę i utrzymywanie budowli hydrotechnicznych oraz umocnień brzegowych w pasie technicznym (art. 42 ust. 2 pkt 11b ustawy o obszarach morskich), - nadzoru nad obszarami Natura 2000 wyznaczonymi na polskich obszarach morskich i sporządzania projektów planów ochrony tych obszarów w trybie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (art. 42 ust 2 pkt 30 ustawy o obszarach morskich). Ponadto informuję, że proponowane działania z zakresu zapobiegania dalszym antropogenicznym zmianom strefy brzegowej, m.in. poprzez wykluczenie odcinków brzegów klifowych z twardej technicznej ochrony tego brzegu, mogą mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo ludzi i mienia. Erozja klifów jest procesem postępującym i stanowi bezpośrednie zagrożenie dla mieszkańców strefy nadmorskiej. Należy również zaznaczyć, że ochrona brzegów morskich jest jednym ze statutowych zadań realizowanych przez administrację morską zgodnie z ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich” (Dz. U. z 2016 r. poz. 678), która obejmuje zadania dotyczące m.in.: - budowy, rozbudowy i utrzymywania systemu ochrony brzegów morskich przed erozją morską i powodzią od strony morza; - zapewnienia minimalnych poziomów bezpieczeństwa brzegu morskiego; - monitorowania brzegów morskich, a także wykonywania czynności, prac i badań dotyczących ustalenia aktualnego stanu brzegu morskiego na całej długości polskiego wybrzeża.</p>		<p>dalszym antropogenicznym zmianom strefy brzegowej – kłopoty – uwaga Urzędu Morskiego w Szczecinie: możliwość negatywnego wpływu działania na bezpieczeństwo ludzi i mienia.</p>
5	<p>Opiniuję negatywnie (...) wskazano Dyrektora Urzędu Morskiego jako jednostkę odpowiedzialną zarówno za realizację, jak i sprawozdawczość dla następujących zadań: (...) Grupa działań: 9. Grupa działań: Działania wynikające z planów ochrony/planów zadań ochronnych ustanowionych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowione w ustawie o ochronie</p>		<p>Odnośnie ww. pkt 9 i 10. Zgodnie z art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.) nadzór nad obszarami Natura 2000 lub proponowanymi obszarami mającymi znaczenie dla Wspólnoty, o których mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy wyznaczonymi a obszarach morskich - sprawuje dyrektor urzędu morskiego, z zastrzeżeniem art. 32 ust. 5 ww. ustawy, który wskazuje, że w</p>	<p>Uwzględnienie częściowe</p>	<p>Zgodnie z przywołanym prawidłowo art. 27a ust. 2 i art. 33 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody dyrektor urzędu morskiego jest właściwy dla zadań grup 9 i 10 w zakresie w jakim obowiązany jest sprawować nadzór nad obszarem Natura 2000 utworzonym na obszarach morskich. Powyższe znajduje swoje potwierdzenie m.in. w wyroku NSA z 28.03.2017 r., II OSK 1709/15, LEX nr 2297136: „Z woli ustawodawcy nadzór nad ochroną przyrody na obszarach morskich, objętych Naturą 2000 i kompetencje do ustanawiania form ochrony przyrody na morskich obszarach Natura 2000 ma wyłącznie dyrektor urzędu morskiego. (...)”</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
	<p>przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. Nazwa działania: Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych. 10. Grupa działań: Ochrona ekosystemów morskich i od wód morskich zależnych / zachowanie lub przywracanie właściwego stanu siedlisk i siedlisk gatunków. Nazwa działania: Opracowanie indywidualnych programów renaturyzacji mających na celu odbudowę słonych mokradeł w strefie brzegowej wód przejściowych zasilanych wodami morskimi.</p>		<p>przypadku gdy obszar Natura 2000 obejmuje w całości lub w części obszar parku narodowego, sprawującym nadzór nad tym obszarem Natura 2000 w granicach parku narodowego jest dyrektor parku narodowego. W związku z powyższym, Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie sprawuje nadzór nad następującymi obszarami Natura 2000 (w całości lub części obejmującymi obszary morskie), tj.: - obszar specjalnej ochrony ptaków „Zatoka Pomorska” (PLB990003), „Zalew Szczeciński” (PLB320009), „Zalew Kamieński i Dziwna” (PLB320011), „Delta Świny” (PLB320002); - obszar mający znaczenie dla Wspólnoty / specjalny obszar ochrony siedlisk „Ostoja na Zatoce Pomorskiej” (PLH990002) i „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” (PLH320018) i „Wolin i Uznam” (PLH320019), a także wspólnie z Dyrektorem Urzędu Morskiego w Gdyni - nad obszarem specjalnej ochrony ptaków „Przybrzeżne Wody Bałtyku” (PLB990002) i obszarem posiadającym wspólne granice obszaru ptasiego i siedliskowego „Ławica Słupska” (PLC990001). Ponadto zgodnie z art. 29 ust. 1 ww. ustawy projekt planu ochrony dla obszaru Natura 2000 lub jego części sporządza sprawujący nadzór nad obszarem. Należy także zauważyć, że Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie nie jest organem właściwym w zakresie ochrony przyrody w rozumieniu art. 91 ustawy o ochronie przyrody, oraz organem ochrony środowiska w rozumieniu z art. 376 ustawy - Prawo ochrony środowiska, ponadto nie posiada odpowiednich narzędzi prawnych, ani zaplecza kadrowego do realizacji zadań związanych z bezpośrednią ochroną ekosystemów morskich.</p>		<p>Na obszarach morskich stanowiących obszar Natura 2000 organem nadzorującym ochronę przyrody, ustanawiającym formy ochrony przyrody, tworzącym plany eliminacji zagrożeń stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt jest wyłącznie dyrektor urzędu morskiego.”</p> <p>W odniesieniu do obszaru parku narodowego właściwy jest dyrektor parku narodowego, który powinien zostać dodany do listy organów odpowiedzialnych za działanie w odniesieniu do obszaru parku.</p> <p>W odniesieniu do działania grupy 10 działanie ma charakter zadania ochronnego w obszarze Natura 2000. Pociąga to za sobą właściwość organu sprawującego nadzór nad obszarem (art. 28 ust.1, art. 29 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098)). Jednocześnie z uwagi na styk kompetencji instytucji w ujściowych odcinkach rzek, wprowadzone zostaje do jednostek odpowiedzialnych za realizację również współpraca z PGW WP.</p> <p>Dokonano korekty jednostki odpowiedzialnej za realizację: Sprawujący nadzór nad obszarem, zarządzający obszarem chronionym we współpracy z PGW WP.</p>
6	<p>Odnosnie źródeł finansowania dla poszczególnych działań wskazywano m.in. „środki własne”.</p>	<p>Dlatego też proponuję się wprowadzić się zapis „środki budżetu państwa”.</p>	<p>Urząd Morski w Szczecinie, jako jednostka budżetowa nie posiada środków własnych, dysponuje natomiast finansami przyznanymi na dany rok budżetowy z budżetu państwa.</p>	<p>Uwzględnienie</p>	<p>Przez "środki własne" w projekcie IIaPGW rozumie się środki jakimi dysponuje i wydatkuje dany organ administracji.</p>

4.4 Opinia Urzędu Morskiego w Gdyni

PGW WP otrzymało opinię Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni pismem znak INZ.8103.105.2.2021.AD z dnia 5 listopada 2021 r. W tabeli 5 poniżej zestawiono opinię wraz z informacją w jaki sposób PGW WP opracowujący projekt dokumentu wziął ją pod uwagę przed przyjęciem IIaPGW.

Tabela 5 **Opinia Urzędu Morskiego w Gdyni wraz z informacją w jaki sposób została wzięta pod uwagę**

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
1	Opiniuje pozytywnie „Projekt prognozy oddziaływania na środowisko projektu IIaPGW dla obszaru dorzecza Odry” z uwagami			Wyjaśnienie	Opinia pozytywna organu opiniującego z uwagami do których odniesienie przedstawione zostało w kolejnych wierszach niniejszego zestawienia.
2	Załącznik B.4. Katalogi działań - macierze oddziaływań, Numer działania: TWCWHIVI_01.01. Wpływ działania na „ludzi, w tym jakość życia i zdrowie”, „zabytki i dobra materialne” oraz „klimat” został oceniony na „O” tj. działanie bez wpływu. Działanie zgodnie z opisem polegać będzie na wyłączeniu z prac technicznych miejsc występowania szuwaru trzcinowego. Trzcinowiska są naturalnym elementem systemem ochrony brzegów morskich ale często niewystarczającym do zapewnienia bezpieczeństwa powodziowego i w ocenie Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni działanie może potencjalnie negatywnie wpływać na bezpieczeństwo ludzi oraz zabytki ze względu na spadek bezpieczeństwa powodziowego. W kryterium „Klimat” brano pod uwagę m.in. „wpływ na zwiększenie odporności na zmiany klimatu, przeciwdziałanie/adaptacja do skutków zmian klimatu” — w ocenie tut. Organu ww. działanie może wpłynąć negatywnie na kwestie związane z przeciwdziałaniem/adaptacją do skutków zmian klimatu.	W ocenie Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni działanie powinno mieć oceną „PN/PK” tj. wpływ niejednoznaczny.		Wyjaśnienie	W zakresie propozycji zmiany podejścia metodycznego tj. zmiany kwalifikacji potencjalnego oddziaływania w macierzy oddziaływań dla cytowanych działań, zespół Autorski Prognozy nie widzi takiej potrzeby. W aspektach wpływu na ludzi, w tym jakość życia i zdrowie oraz na zabytki i dobra materialne wyłączenie z prac technicznych miejsc występowania szuwaru trzcinowego faktycznie bazować będzie na naturalnym systemie ochrony brzegów morskich, tak jak ma to miejsce dotychczas. Zarówno działania techniczne jak i rozwiązania bazujące na systemach naturalnych nie gwarantują pewności zabezpieczenia przeciwpowodziowego. Z punktu widzenia działania lokalnego, rozwiązania technologiczne mogą cechować się uzyskaniem odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego opierając się na renaturyzacji oraz utrzymaniu dotychczasowych form naturalnych, a także pozostawieniu szuwaru trzcinowego, sprzyjając jednocześnie obiegowi wody w przyrodzie. Biorąc pod uwagę strategiczny charakter opracowania dla całego dorzecza oraz przeprowadzanie analiz w skali jcwp, uznano, że potencjalne oddziaływania lokalne w ocenie strategicznej nie zostaną uznane za znaczące. Tym samym brak jest podstaw do jednoznacznego stwierdzenia, że wskazane działania mogą niekorzystnie oddziaływać w skali jcwp na ludzi, zabytki i dobra materialne, a zawarta w IIaPGW metoda zabezpieczenia przeciwpowodziowego będzie niekorzystna. Odnośnie komponentu klimat - analiza oddziaływania skutków zmian klimatu nie zakłada a priori prawdopodobieństwa nieskutecznego funkcjonowania naturalnych skupisk szuwaru trzcinowego jako systemu ochrony przeciwpowodziowej. Biorąc pod uwagę skalę działań i ich pozytywny wpływ na zachowanie różnorodności biologicznej, przy jednoczesnym korzystnym wpływie na zdolność adaptacyjną do powodzi, nie zastosowano wag skuteczności proponowanych rozwiązań. Zasadne jest, aby podczas wdrażania działania dokonać dalszych lokalnych analiz i rozważenia stosowania rozwiązań o wyższej skuteczności przeciwpowodziowej i adaptacji do zmian klimatu, jeśli są ku temu przesłanki wynikające z modelowania przeciwpowodziowego lub analizy kształtowania się klimatu (wg Raportu VI IPCC z 2021 roku). Analizy ocenne w Prognozie dostosowano do poziomu oceny strategicznej planowanych działań IIaPGW. Z punktu widzenia oddziaływania na zabytki przeanalizowano prognozowane oddziaływania w skali lokalnej i nie stwierdzono że może to być wpływ istotny.

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
3	Załącznik B.4. Katalogi działań - macierze oddziaływań, Numer działania: TWCWHM_01.02. Wpływ działania na „ludzi, w tym jakość życia i zdrowie” został oceniony jako PK tj. spodziewany wpływ pozytywny, a na kryterium „zabytki i dobra materialne” oraz „klimat” został oceniony na „O” tj. działanie bez wpływu. Działanie będzie polegać na wykluczeniu odcinków brzegów klifowych z trwałej technicznej ochrony brzegu. W ocenie Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni działanie może potencjalnie negatywnie wpływać na bezpieczeństwo ludzi oraz zabytki ze względu na prawdopodobieństwo uruchomienia ruchów masowych. W kryterium „Klimat” brano pod uwagę m.in. „wpływ na zwiększenie odporności na zmiany klimatu, przeciwdziałanie/adaptacja do skutków zmian klimatu” — w ocenie tut. Organu ww. działanie może wpłynąć negatywnie na kwestie związane z przeciwdziałaniem/ adaptacją do skutków zmian klimatu.	w ocenie tut. Organu ww. działanie może wpłynąć negatywnie na kwestie związane z przeciwdziałaniem/ adaptacją do skutków zmian klimatu.		Wyjaśnienie	W wyniku zmian zestawów działań dokonanych na podstawie uwag i opinii uzyskanych do projektów IIaPGW działanie TWCWHM_01.02 zostało usunięte z zestawu działań w wyniku uwag zgłoszonych przez UM. Niemniej jednak odnosząc się do uwagi do prognozy ooś, wskazać należy, iż opinia dotyczy działania "Wykluczenie odcinków brzegów klifowych z trwałej technicznej ochrony brzegu" opisanego jako "W obszarach chronionych wykluczenie lub znaczne ograniczenie odcinków brzegów klifowych z trwałej technicznej ochrony brzegu np. opaski, falochrony brzegowe", które przewidziano do realizacji na podstawie art. 324 ust. 4 pkt. 7 ustawy prawo wodne. Ze względu na lokalizację planowanego działania na obszarach chronionych oraz jego zakres przestrzenny autorzy Prognozy podtrzymują argumentację przedstawioną w Prognozie. Na obszarach chronionych bezpieczeństwo ludzi można zapewnić na przykład poprzez informowanie użytkowników terenu o występowaniu zagrożenia.
4	Załącznik B.4. Katalogi działań — macierze oddziaływań, Numer działania: TWCWHM_01.12. Zgodnie z opisem działanie ma polegać na ograniczeniu lub zaniechaniu składowania urobku bagrowanego w strefie wód przejściowych, przeniesieniu kładowisk poza obszar wód przejściowych. Wpływ na „wody powierzchniowe” została opisany jako „Wpływ bezpośredni: poprawa jakości wód. Osady nie będą zanieczyszczane przez nanoszony materiał a tym samym nie będą stanowiły potencjalnego zagrożenia dla stanu chemicznego wód (biota)(...)”. Urobek z pogłębiania dna odkładany na kładowisko, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami, może być wyłącznie niezanieczyszczony. Urobek deponowany na kładowiska zazwyczaj posiada ładunek zanieczyszczeń na bardzo niskim poziomie w stosunku do powyższego rozporządzenia. W procedurze wydawania zezwoleń na usuwanie do morza urobku zawsze brany jest pod uwagę wariant alternatywny gospodarowania urobkiem na lądzie, co zalecane jest w Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego. Ponadto, przeniesienie kładowisk poza obszar wód przejściowych tj. zwiększenie odległości transportu urobku może potencjalnie wpływać na bezpieczeństwo żeglugi i zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia sytuacji awaryjnej np. wycieku substancji ropopochodnych ze statków przewożących urobek.	W ocenie Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni działanie powinno mieć oceną „PN/PK” tj. wpływ niejednoznaczny.		Wyjaśnienie	Stwierdzony w ramach monitoringu wód zły stan chemiczny, w szczególności w odniesieniu do bioty, związany jest z kumulacją zanieczyszczeń, które głównie z wodami rzek trafiają do wód przejściowych i przybrzeżnych. Substancje te deponowane są w osadach dennych oraz w organizmach wodnych. Celem proponowanego działania jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania kumulacji zanieczyszczeń wynikającej z gromadzenia urobku z większego obszaru, w szczególności wpływających na stan chemiczny wód. Działanie ma w efekcie przyczynić się do poprawy stanu wód, stąd jego zakres i warunki realizacji powinny uwzględniać uzyskanie optymalnego efektu z punktu widzenia ograniczenia stężenia substancji zanieczyszczających w wodzie. Potencjalne zagrożenie wynikające ze zwiększenia odległości transportu osadów, zużycia energii lub ryzyka zanieczyszczenia wód, musi być każdorazowo zbilansowane z korzyściami wynikającymi z poprawy stanu wód. Poprawa jakości wód jest priorytetem w gospodarowaniu wodami i pod tym względem działanie to ma korzystny wpływ na ich stan. Wyjaśnia się również, iż spełnienie przez osady standardów jakościowych określonych w przepisach w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami, nie chroni wód przed punktową kumulacją ładunku zanieczyszczeń wpływających na stan wód. Presja na stan chemiczny na tych akwenach jest silna z uwagi na nagromadzenie substancji zagrażających organizmom wodnym.
5	Opiniuje negatywnie „Projekt drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” ze względu na poniżej wymienione uwagi			Wyjaśnienie	Odpowiedzi i wyjaśnienia do wskazanych w opinii UM w Gdyni uwag przedstawione zostały w poniższych wierszach niniejszego zestawienia w kolejności zgodnej z opinią.
6	Załącznik nr 7.1. Katalog działań krajowych, Lp. 154. Nazwa działania: Usuwanie odpadów i zanieczyszczeń w zasięgu pasa nadbrzeżnego. Jako jednostka odpowiedzialna wskazany został dyrektor urzędu morskiego jako organ administracji morskiej właściwy w sprawach pasa technicznego. Zgodnie z przepisami odrębnymi dyrektor urzędu morskiego prowadzi działania polegając na usuwaniu odpadków i zanieczyszczeń w obrębie pasa technicznego jedynie w przypadku mienia wyrzuconego z morza oraz działek, w stosunku do których Urząd Morski w Gdyni jest trwałym zarządcą.			Uwzględnienie	Wyjaśnienie: W Katalogu działań krajowych jako jednostkę odpowiedzialną wskazano: Dyrektor Urzędu Morskiego - jako organ administracji morskiej właściwy w sprawie pasa technicznego, gmina - jako organ właściwy w sprawie utrzymania czystości i porządku w gminie, organizator kąpieliska - jako zarządzający kąpieliskiem. Zgodnie z ustawą o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, pas nadbrzeżny obejmuje zarówno pas techniczny, jak i pas ochronny. Urząd Morski odpowiada za realizację działania w zakresie swojej właściwości. Dla rozwiania wątpliwości doprecyzowano poprzez wprowadzenie informacji, iż Dyrektor UM realizuje działania polegające na usuwaniu odpadków i zanieczyszczeń

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					w zasięgu pasa technicznego jedynie w przypadku mienia wyrzuconego z morza oraz działek w stosunku do których jest trwałym zarządcą.
7	Załącznik nr 7.1. Katalog działań krajowych, Lp. 155. Nazwa działania: Analiza potrzeb w zakresie wykupu gruntów w strefie zagrożonej osuwiskami i abrazją klifów. Jako jednostka odpowiedzialna został wskazany dyrektor urzędu morskigo. Dyrektor Urzędu Morskigo w Gdyni, ze względu na uwarunkowania prawne nie widzi możliwości oraz zasadności przeprowadzenia analiz wykupu gruntów w strefie zagrożonej osuwiskami i abrazją klifów. Zgodnie z tabelą ww. działanie zostało wpisane w kategorię działań „Kształtowanie naturalnych warunków hydromorfologicznych.” Na podstawie ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich” (Dz. U. z 2016 r. poz. 678) ustanowiony został program, w ramach którego podejmuje się zadania dotyczące m.in. budowy, rozbudowy i utrzymywania systemu ochrony brzegów morskich przed erozją morską i powodzią od strony morza.			Wyjaśnienie	Ustawa Program ochrony brzegów morskich określa zadania administracji morskiej dotyczące m.in. budowy, rozbudowy i utrzymywania systemu ochrony brzegów morskich przed erozją. Celem proponowanego działania jest natomiast określenie lokalizacji, w których możliwe jest pozostawienie naturalnych procesów brzegowych, w tym erozji i abrazji. Pozostawienie, tam gdzie jest to możliwe, naturalnych procesów abrazji jest wielokrotnie wskazywane jako działania konieczne do podjęcia w ramach ochrony siedlisk (obszary Natura 2000, którymi zarządza Urząd Morski) ponadto jest kluczowe dla zachowania tzw. integralności dna morskiego. Podjęcie działań zmierzających do zweryfikowania potrzeb w zakresie utrzymania brzegów klifowych jest konieczne dla wywiązania się z zobowiązań nałożonych przez RDSM. Wykupy gruntów mogą okazać się alternatywą dla prowadzenia kosztownych działań z zakresu zabezpieczenia brzegu morskiego.
8	Załącznik nr 7.1. Katalog działań krajowych, Lp. 156 Nazwa działania: Identyfikacja obszarów gdzie dopuszcza się zachowanie naturalnych procesów przemieszczania się osadów dennych. Jako jednostka odpowiedzialna został wskazany dyrektor urzędu morskigo. Dyrektor Urzędu Morskigo w Gdyni nie widzi zasadności przeprowadzania ww. analiz. Naturalne przemieszczanie się osadów dennych jest dopuszczane w całym obszarze, polskich obszarów morskich, w tym w jednolitych częściach wód przejściowych i przybrzeżnych w obszarze właściwości tut. Organu, chyba że przepisy odrębne, w tym zadania statutowe urzędu morskigo stanowią inaczej, tj. m.in. art. 42 ust. 2 pkt 11b ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2135 z późn. zm.) zgodnie z którym do dyrektora urzędu morskigo należy nadzór nad zapewnieniem ochrony przed powodzią od strony wód morskich w tym poprzez budowę, rozbudowę i utrzymywanie budowli hydrotechnicznych oraz umocnień brzegowych w pasie technicznym. Ponadto, Urząd Morski w Gdyni zwraca uwagę, że ww. kwestie rozstrzygają dwa obowiązujące akty prawne: ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich” (Dz. U. z 2016 r. poz. 678) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1:200 000 (Dz. U z 2021 r., poz. 935).			Wyjaśnienie	Urząd Morski powołuje się na przepisy ustawy o obszarach morskich RP i administracji morskiej, definiujące obowiązki administracji morskiej oraz na ustawę Program ochrony brzegów morskich oraz na Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej. Działanie nie stoi w sprzeczności z obowiązkiem Dyrektora Urzędu Morskigo względem zapewnienia bezpieczeństwa, w tym ochrony przed powodzią od strony morza. Niezbędne jest jednak przeprowadzenie analiz w celu wykazania, że są obszary, w których nie jest konieczne utrzymywanie urządzeń i obiektów hydrotechnicznych, a które w sposób istotny zaburzają transport osadów morskich i prowadzą do degradacji brzegu morskiego w innych rejonach. W szczególności, zasadne jest powiązanie tego działania z działaniem Analiza potrzeb w zakresie wykupu gruntów w strefie zagrożonej osuwiskami i abrazją klifów. Najlepszym przykładem negatywnego oddziaływania infrastruktury brzegowej jest port we Władysławowie, którego istnienie przyczynia się do abrazji Półwyspu Helskiego na skutek przerywania wzdłuż brzegowego transportu rumowiska i braku zasilania brzegu w rejonie Chałup. Inne przykłady są wymienione w Krajowym Programie Renaturyzacji Wód Powierzchniowych.

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
9	Załącznik nr 7.1. Katalog działań krajowych Lp. 157 Nazwa działania: Opracowanie planów obejmujących zachowanie lub przywrócenie— ciągłości przepływu rumowiska wzdłuż brzegów morskich" oraz utrzymanie, lub odtwarzanie naturalnych procesów geodynamicznych (abrazji i akumulacji) w strefie brzegowej. Jako jednostka odpowiedzialna został wskazany dyrektor urzędu morskigo. Dyrektor Urzędu Morskigo w Gdyni nie widzi zasadności opracowania ww. planów. Powyższe działanie tj. opracowanie planów odtwarzania naturalnych procesów geodynamicznych (abrazji i akumulacji) w strefie brzegowej nie jest zgodne z zadaniami statutowymi dyrektora urzędu morskigo do których należy utrzymanie brzegu w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Zgodnie z art. 42 ust. 2 pkt 11b i 11) ustawy z dnia 21 marca 1991 r. obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej administracji morskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2135 z późn. zm) do zadań dyrektora urzędu morskigo należy budowa, utrzymywanie i ochrona umocnień brzegowych, wydmy i zalesień ochronnych w pasie technicznego, nadzór nad zapewnieniem ochrony przed powodzią od strony wód morskich w tym poprzez budowę, rozbudowę i utrzymywanie budowli hydrotechnicznych oraz umocnień brzegowych w pasie technicznym. Podczas prac projektowych nad planem zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1:200 000 analizowane były m.in. kwestie związane z transportem rumowiska, w wyniku czego w Rozstrzygnięciach Szczegółowych w poszczególnych akwenach wprowadzono ograniczenia dla realizacji poszczególnych funkcji mających najmniej negatywny wpływ na ruch rumowiska. Dodatkowo, Urząd Morski w Gdyni informuje, że zgodnie z 560 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 1 czerwca 1998 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać morskie budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie (Dz.U. z 1998 r. nr 101 poz. 645) usytuowanie budowli morskich na odcinkach brzegów, gdzie charakterystyczną cechą stref brzegowej jest transport osadów wzdłuż brzegu morskigo, poprzedza się analizą i określaniem warunków do wykonania odejścia dla unoszonego materiału dennego. Wyjaśnienia wymaga na jakiej podstawie miałyby być przywrócona ciągłość przepływu rumowiska - ewentualna likwidacja konstrukcji (pirsy, mola, falochrony), które stanowią własność prywatną lub Skarbu Państwa, wiąże się z odszkodowaniami.			Wyjaśnienie	Wyjaśnienie: działanie nie stoi w sprzeczności z obowiązkiem Dyrektora Urzędu Morskigo. Opracowanie planów obejmujących zachowanie lub przywrócenie przepływu rumowiska, poprzedzone wykonaniem odpowiednich analiz, może prowadzić do pozytywnych skutków: przywrócenia naturalnych procesów hydromorfologicznych oraz ograniczenia wydatków na ochronę brzegów w postaci sztucznego zasilania. W zakresie likwidacji konstrukcji, może ona polegać np. na zaniechaniu utrzymania istniejących obiektów. Działanie ukierunkowane jest na opracowanie planu, nie wiąże się bezpośrednio z ponoszeniem wydatków na ewentualne wykupy gruntów i odszkodowania.
10	Załącznik nr 7.1. Katalog działań krajowych Lp. 158 Nazwa działania: Stopniowe usuwanie odnawiających się obcych gatunków drzew oraz krzewów. Jako jednostka odpowiedzialna został wskazany dyrektor urzędu morskigo. Dyrektorzy urzędów morskich nie są organami ochrony środowiska, ani przyrody. Zgodnie z art. 27a ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1098) dyrektor urzędu morskigo sprawuje nadzór nad obszarami Natura 2000 jedynie w części dotyczących wód morskich. Biorąc pod uwagę powyższe, ww. działanie jest poza kompetencjami administracji morskiej. Zasadnym jest doprecyzowanie czy pojęcie „gatunki obce” stosowane jest w rozumieniu ustawy dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1718).	doprecyzowanie czy pojęcie „gatunki obce” stosowane jest w rozumieniu ustawy dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1718)		Uwzględnienie częściowo	Dyrektor Urzędu Morskigo jest trwałym zarządcą obszarów morskich oraz terenowym organem administracji morskiej właściwym do wykonywania zadań w dziedzinie ochrony środowiska morskigo i ochrony przed powodzią zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (zgodnie z art. 42 ust.2 pkt 26a ustawy o obszarach morskich RP i administracji morskiej). Urząd Morski prowadzący prace utrzymaniowe brzegu w zakresie ochrony wydmy powinien dbać o eliminowanie gatunków obcych podczas prowadzonych prac. Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1718), która wejdzie w życie 18.12.2021 r. działania zaradcze w stosunku do inwazyjnych gatunków obcych (IGO) podejmują, po wprowadzeniu do Rejestru IGO informacji o stwierdzeniu obecności w środowisku tego IGO: 1) na obszarze tego parku narodowego - dyrektor parku narodowego;

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					<p>2) na obszarze rezerwatu przyrody, z wyłączeniem lasów stanowiących rezerwat przyrody - właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska;</p> <p>3) poza obszarami parku narodowego i rezerwatu przyrody:</p> <p>a) Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego - na obszarze morskim,</p> <p>b) właściwy dyrektor urzędu morskiego - na obszarze pasa technicznego;</p> <p>4) na obszarach innych niż wymienione w pkt 1-3 oraz ust. 2 - właściwy wójt, burmistrz albo prezydent miasta.</p> <p>Działania zaradcze w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, przeprowadza, po otrzymaniu od wójta, burmistrza albo prezydenta miasta informacji, o której mowa w art. 16 ust. 7:</p> <p>1) w lasach stanowiących rezerwat przyrody - właściwy dyrektor regionalnej dystrykcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe;</p> <p>2) poza obszarami parku narodowego i rezerwatu przyrody:</p> <p>a) zarządca nieruchomości - na nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa oraz na nieruchomości stanowiącej własność państwowej osoby prawnej,</p> <p>b) podmiot władający będący osobą fizyczną albo inną niż państwowa osobą prawną, albo inną niż państwowa jednostką organizacyjną - na nieruchomości, którą włada. Przez podmiot władający, za art. 2 pkt 17 ustawy, rozumieć należy: osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, władające nieruchomością, na której stwierdzono obecność inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski.</p> <p>Zgodnie z art. 2 pkt:</p> <p>5) gatunek obcy – to gatunek obcy w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.)</p> <p>6) inwazyjny gatunek obcy – to inwazyjny gatunek obcy w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia nr 1143/2014;</p> <p>7) inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Polski - inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla państwa członkowskiego w rozumieniu art. 3 pkt 4 rozporządzenia nr 1143/2014, umieszczony na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski;</p> <p>8) inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii - inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia nr 1143/2014; Zgodnie z art. 22 ust.1 i 2 ustawy, wójt, burmistrz albo prezydent miasta, regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, dyrektor urzędu morskiego, Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego, dyrektor regionalnej dystrykcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, zarządcy nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa oraz podmioty sprawujące nadzór nad obszarami chronionymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5 i 7-9</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
					<p>ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, przy przeprowadzaniu działań zaradczych współpracują ze sobą oraz z Polskim Związkiem Łowieckim. Współpraca obejmuje w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) udostępnianie terenu lub 2) wymianę informacji związanych z obecnością IGO w środowisku, lub 3) przeprowadzanie działań zaradczych, lub 4) przekazywanie informacji o przeprowadzonych działaniach zaradczych. <p>PROPOZYCJA SPOSOBU UWZGLĘDNIENIA UWAGI:</p> <p>Zmiana nazwy działania: Nazwa działania będzie doprecyzowana w odniesieniu do ustawy o gatunkach obcych, tj.: Stopniowe usuwanie odnawiających się inwazyjnych gatunków obcych drzew oraz krzewów. Przez „inwazyjny gatunek obcy” rozumie się gatunek obcy, którego wprowadzenie lub rozprzestrzenianie się zagraża – jak stwierdzono – bioróżnorodności i powiązanim usługom ekosystemowym lub oddziałuje na nie w niepożądany sposób.</p> <p>Jednostka odpowiedzialna: jednostki odpowiedzialne zostaną uzupełnione. Powinno być: “dyrektor parku narodowego; właściwy dyrektor urzędu morskiego - na obszarze pasa technicznego poza obszarem parku narodowego; właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska”. Podstawa prawna działania oraz akty prawne zostaną uzupełnione o art. 20 i 21 ustawy o gatunkach obcych.</p>
11	Załącznik nr 7.1. Katalog działań krajowych Lp. 159 Nazwa działania: Uwzględnianie uwarunkowań środowiskowych wynikających z zapisów planu zagospodarowania" przestrzennego obszarów morskich przy wydawaniu decyzji administracyjnych związanych z działalnością mogącą mieć wpływ na środowisko morskie. Jako jednostka odpowiedzialna został wskazany dyrektor urzędu morskiego/właściwy zarząd zlewni. Biorąc pod uwagę art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o oś organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć realizowanych na obszarach morskich jest regionalny dyrektor ochrony środowiska. Biorąc pod uwagę powyższe istnieje uzasadniona konieczność dodatnia regionalnego dyrektora ochrony środowiska jako jednostki odpowiedzialnej.	konieczność dodatnia regionalnego dyrektora ochrony środowiska jako jednostki odpowiedzialnej		Uwzględnienie	<p>Zgodnie z art. 75 ust.1 pkt 1 lit. c i ust.7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.). organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć realizowanych w całości lub w części na obszarach morskich jest regionalny dyrektor ochrony środowiska. Ponieważ działanie nie ogranicza się tylko do ww. decyzji, pozostawienie dyrektora urzędu morskiego jako podmiotu odpowiedzialnego za realizację działania ma uzasadnienie w kompetencji tego organu wynikającej z art. 23 i 37 ust.1 i 3 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2135 z późn. zm.). Z uwagi na kompetencję ministra właściwego ds. gospodarki morskiej do wydawania pozwolenia na wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich, określoną w art. 23 ust.1b pkt 1 ww. ustawy, zasadne jest również włączenie tego ministra do grupy podmiotów odpowiedzialnych za realizację działania. Dokonano zmiany jednostki odpowiedzialnej poprzez dodanie RDOŚ i ministra właściwego ds. gospodarki morskiej.</p>
12	Należy uaktualnić dziennik ustaw w ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej — winno być (Dz. U. z 2020 r. poz. 2135);	Należy uaktualnić dziennik ustaw w ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej — winno być (Dz. U. z 2020 r. poz. 2135);		Uwzględnienie	Zaktualizowano metryki.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
13	<p>O4_Katalog_TWCW. Lp. 13 Numer działania: TWCWC_04.03 Nazwa działania: Opracowanie indywidualnych programów renaturyzacji mających na celu odbudowę słonych mokradeł w strefie brzegowej wód przejściowych zasilanych wodami morskimi. Działanie polega na: Renaturyzacji obszarów mokradłowych - Obszar Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017 (rejon Władarki), ochronie i odtwarzaniu obszarów wodno-błotnych w ujściowych odcinkach rzek, renaturyzacji brzegów morskich Jako jednostka odpowiedzialna za realizację wskazano dyrektora urzędu morskigo.</p> <p>Nadzór nad wymienionym obszarem Natura 2000 sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie. Wskazywanie Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni jako organu odpowiedzialnego za sprawozdawczość oraz realizację działania TWCWC_04.03 na terenie będącym poza obszarem jego działania jest nieuzasadnione. Dyrektorzy urzędów morskich nie są organami ochrony środowiska, ani przyrody. Zgodnie z art. 27a ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1098) dyrektor urzędu morskigo sprawuje nadzór nad obszarami Natura 2000 jedynie w części dotyczących wód morskich. Biorąc pod uwagę powyższe, ww. działanie jest poza kompetencjami administracji morskiej. Należy wykreślić dyrektora urzędu morskigo jako organ odpowiedzialny oraz dokonać zmian w kolumnie jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość.</p>	Należy wykreślić dyrektora urzędu morskigo jako organ odpowiedzialny oraz dokonać zmian w kolumnie jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość.		Uwzględnienie	<p>Działanie ma charakter zadania ochronnego w obszarze Natura 2000. Pociąga to za sobą właściwość organu sprawującego nadzór nad obszarem (art. 28 ust.1, art. 29 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098)). Jednocześnie z uwagi na styk kompetencji instytucji w ujściowych odcinkach rzek, wprowadzone zostaje do jednostek odpowiedzialnych za realizację również współpraca z PGW WP.</p> <p>Uwaga uwzględniona. Wskazano: Sprawujący nadzór nad obszarem, zarządzający obszarem chronionym we współpracy z PGW WP.</p>
14	<p>O4_Katalog_TWCW. Lp. 14 Numer działania: TWCWHM_01.02 Nazwa działania: Wykluczenie odcinków brzegów klifowych z trwałej technicznej ochrony brzegu.. Opis działania: W obszarach chronionych wykluczenie lub znaczne ograniczenie odcinków brzegów klifowych z trwałej technicznej ochrony brzegu np. opaski, falochrony brzegowe. Jako jednostkę odpowiedzialną za realizację wskazano dyrektora urzędu morskigo.</p> <p>Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, ze względu na uwarunkowania prawne nie widzi możliwości oraz zasadności przeprowadzenia ww. działania. Powyższe działanie nie jest zgodne z zadaniami statutowymi dyrektora urzędu morskigo do których należy utrzymanie brzegu w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Zgodnie z art. 42 ust. 2 pkt 11b i 11) ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2135 z późn. zm) do zadań dyrektora urzędu morskigo należy budowa, utrzymywanie i ochrona umocnień brzegowych, wydm i zalesień ochronnych w pasie technicznego, nadzór nad zapewnieniem ochrony przed powodzią od strony wód morskich w tym poprzez budowę, rozbudowę i utrzymywanie budowli hydrotechnicznych oraz umocnień brzegowych w pasie technicznym. Na podstawie ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich” (Dz. U. z 2016 r. poz. 678) ustanowiony został program, w ramach którego podejmuje się zadania m.in. dotyczące budowy, rozbudowy i utrzymywania systemu ochrony brzegów morskich przed erozją morską i powodzią od strony morza.</p>			Uwzględnienie	Działanie TWCWHM_01.02 zostało usunięte z zestawu działań w wyniku uwag zgłoszonych przez UM.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
15	04_Katalog_TWCW. Lp. 15 Numer działania: TWCWHM_01.10 Nazwa działania: Zapobieganie dalszym antropogenicznym zmianom strefy brzegowej - ochrona brzegu. Opis działania: Nieoczyszczanie plaż z materiału organicznego naniesionego przez morze poza kąpieliskami. Jako jednostka odpowiedzialna za realizację wskazano dyrektora urzędu morskiego. Zgodnie z przepisami odrębnymi dyrektor urzędu morskiego prowadzi działania polegając na usuwaniu odpadków i zanieczyszczeń w obrębie pasa technicznego jedynie w przypadku mienia wyrzuconego z morza oraz działek, w stosunku do których Urząd Morski jest trwałym zarządcą. Biorąc pod uwagę powyższe istnieje uzasadniona konieczność dodatnia gminy jako jednostki odpowiedzialnej za realizację oraz jednostki odpowiedzialnej za sprawozdawczość.	konieczność dodatnia gminy jako jednostki odpowiedzialnej za realizację oraz jednostki odpowiedzialnej za sprawozdawczość.		Wyjaśnienie	W związku z brakiem możliwości określenia szczegółowego zakresu, a tym samym przypisania działania konkretnym jednostkom odpowiedzialnym (gminy) działanie ostatecznie zostało usunięte z zestawów działań
16	04_Katalog_TWCW. Lp. 17 Numer działania TWCWP_01.01 Opis działania: Analiza potrzeb w zakresie budowy i modernizacji infrastruktury portowej służącej do odbioru odpadów oraz pozostałości ładunkowych ze statków, ścieków ze statków pasażerskich zwiększonego ruchu jednostek, a także możliwości wtórnego zagospodarowania wód opadowych i roztopowych - w portach morskich, przystaniach morskich, ze szczególnym uwzględnieniem planowanego rozwoju portów i potrzeby adaptacji do zmian klimatu w portach i przystaniach: Port morski w Mrzeżynie, Przystań morska w Jarosławcu, Przystań morska w Chłopach, Przystań morska w Dąbkach, Przystań morska w Unieściu, Przystań morska w Ustroniu Morskim, Port morski w Kołobrzegu, Port morski w Darłowie, Morski port rybacki w Dźwirzynie. Jako jednostkę wskazano do realizacji wskazano: podmiot zarządzający portem; Urząd Morski w Szczecinie, Urząd Morski w Gdyni. Urząd Morski w Gdyni informuje, że wszystkie ww. porty i przystanie znajdują się w obszarze właściwości Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie. Należy wykreślić Urząd Morski w Gdyni jako organ odpowiedzialny oraz dokonać zmian w kolumnie jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość.	Należy wykreślić Urząd Morski w Gdyni jako organ odpowiedzialny oraz dokonać zmian w kolumnie jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość.		Uwzględnienie	Wyjaśnienie: Wskazane w uzasadnieniu dokumenty, tj. Plan zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych Zatoki Gdańskiej oraz Plan zagospodarowania przestrzennego Zalewu Wiślanego są w fazie projektu. Nie odnoszą się także bezpośrednio do kwestii zachowania szuwaru brzegowego. Dla obszarów morskich sieci Natura 2000 opracowano, ale nie przyjęto planów ochrony. Nie można ich zatem traktować jako wiążących. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły jest jednym z narzędzi, które może wspomóc działania ochronne brzegu, w tym działania związane z zachowaniem szuwaru trzcinowego na odcinkach wybrzeża podlegających silnej presji turystycznej. Dokonano zmiany opisu działania. W Zestawie działań doprecyzowano kilometr wybrzeża, na którym planowane jest działanie: Wyłączenie z prac technicznych miejsc występowania szuwaru trzcinowego - rejon rezerwatu Beka (kmG 102+9 - kmG 106+8), kmG 110+5-111+3, kmG 114+9-115+0, kmG 116+0-117+1, kmG 120+5-65+0 Wyłączenie z prac technicznych miejsc występowania szuwaru trzcinowego - KmH 51,5 - 54,2, KmH 50+0-48,5.
17	04_Katalog_TWCW. Lp. 18 Numer działania: TWCWP_06.01 Nazwa działania: Ograniczenie emisji substancji z terenów zanieczyszczonych do wód, pochodzących z presji antropogenicznych. Opis działania: Planowanie działań i analiz związanych z ograniczeniem dopływu substancji z terenów zanieczyszczonych. Przygotowanie programów i dokumentacji technicznych w celu przeprowadzenia działań naprawczych i rekultywacyjnych. Zastosowanie: Działania dedykowane dla jcwp ze wskazanymi następującymi grupami presji: rozproszone odpływ miejski (fizykochemia), rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych, turystyka, transport, odpływ z miasta (chemia). Jako jednostkę odpowiedzialną za realizację wskazano dyrektora urzędu morskiego. Działanie poza kompetencjami administracji morskiej. Należy wykreślić dyrektora urzędu morskiego jako organ odpowiedzialny.	Należy wykreślić dyrektora urzędu morskiego jako organ odpowiedzialny.		Uwzględnienie	Działanie TWCWP_06.01 zostało usunięte z zestawu działań w wyniku uwag zgłoszonych przez UM

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Proponowana zmiana Prognozy/ Planu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
18	„Projekt drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, str. 445, Rozdział 21, Tabela 21— 1” Wiersz 7. W kolumnie II „Status prawny” zasadnym byłoby wymienić także Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 15 stycznia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia urzędów morskich, określenia ich siedzib oraz terytorialnego zakresu działania dyrektorów urzędów morskich (t.j. Dz. U. 2020 poz. 92).	Tabela 21— 1” Wiersz 7. W kolumnie II „Status prawny” wymienić także Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 15 stycznia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia urzędów morskich, określenia ich siedzib oraz terytorialnego zakresu działania dyrektorów urzędów morskich (t.j. Dz. U. 2020 poz. 92).		Uwzględnienie	W treści projektu IIaPGW w rozdziale 21 w kolumnie status prawny organów właściwych (...) wskazano tekst jednolity rozporządzenia z roku 2021 (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 1339) a tym samym uwzględniający wskazane w uwadze rozporządzenie zmieniające z roku 2020.
19	„Projekt drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, str. 381, Rozdział 13.9. Powtórzenie informacji w punkcie 1 oraz 5 „identyfikacja obszarów gdzie dopuszcza się zachowanie naturalnych procesów przemieszczania się osadów dennych”.	usunąć powtórzenie		Uwzględnienie	Dokonano zmiany opisu w rozdziale.
20	„Projekt drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, str. 374-381, Rozdział 13.9. Cały rozdział wymaga zweryfikowania biorąc pod uwagę powyżej przedstawione uwagi dotyczące konkretnych działań.	rozdział wymaga zweryfikowania		Uwzględnienie	Rozdział został przeanalizowany i skorygowany w zakresie odpowiednim do zmian wprowadzonych w wyniku udzielonych odpowiedzi.

5 Informacja, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski

Wyniki i wnioski z SOOŚ:

- wszystkie zgłoszone uwagi i wnioski zostały rozpatrzone przez organ opracowujący projekt IIaPGW – PGW WP, sporządzono zestawienie zebranych uwag i wniosków, każda została opatrzona komentarzem w zakresie oceny zasadności i sposobu jej uwzględnienia lub nieuwzględnienia, w przypadku uwag i wniosków częściowo uwzględnionych lub nieuwzględnionych, zostało podane uzasadnienie takiej decyzji,
- zgodnie z art. 55 ustawy ooś, przed przyjęciem dokumentu organ administracji bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych,
- IIaPGW po przeprowadzeniu procedury SOOŚ zawiera:
 - zmiany wynikające ze zmian prawa oraz istotnych zmian projektu VIaKPOŚK - dokumentu stanowiącego materiał źródłowy,
 - zmiany wynikające z opiniowania i konsultacji społecznych,
 - zmiany katalogu działań krajowych,
- PGW WP przyjmuje IIaPGW, do którego dołącza się załączniki wynikające z SOOŚ:
 - Uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
 - Pismenne podsumowanie.

6 Informacja na temat postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Przeprowadzone w Prognozie analizy wskazują, że mało prawdopodobne jest wystąpienie znaczącego negatywnego transgranicznego oddziaływania w związku z realizacją IIaPGW, ponieważ zaplanowane działania mają prowadzić do długoterminowej poprawy i ochrony zasobów wodnych oraz wpływać korzystnie na stan środowiska przede wszystkim ekosystemów od wód zależnych. Oczekuje się zatem, że wdrożenie IIaPGW na obszarze dorzecza Odry będzie miało również pozytywny wpływ na obszary transgraniczne, które zależą od stanu wód. W przypadku działań o charakterze technicznym (inwestycyjnym) tam gdzie było to możliwe powołano się na dowody wykluczające ewentualność wystąpienia tego typu zagrożenia zidentyfikowaną we wcześniej przeprowadzonych SOOŚ lub na procedury pozwalające na wskazanie takiej ewentualności przed realizacją inwestycji.

Podsumowując, realizacja IIaPGW nie będzie powodować znaczącego negatywnego oddziaływania o charakterze transgranicznym możliwego do zidentyfikowania na etapie strategicznym, nie

stwierdzono podstaw do przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach procedury SOOŚ projektu IIaPGW.

7 Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Monitoring skutków realizacji postanowień dokumentu IIaPGW na obszarze dorzecza Odry jest integralną częścią opracowania IIaPGW na obszarze dorzecza Odry (Rozdział 5 Monitoring wód) oraz jest także przedmiotem odrębnego opracowania dla PGW WP pt. „Metodyka prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentów IIaPGW” (sierpień 2021 r.), która stanowiła jeden z elementów uwzględnianych w Prognozie oddziaływania na środowisko projektu IIaPGW na obszarze dorzecza Odry (zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1c ustawy o.o.ś.) i została opracowana przed rozpoczęciem konsultacji społecznych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Postanowienia IIaPGW to przede wszystkim zestawy działań zaplanowane w celu poprawy lub utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych, podziemnych oraz ekosystemów od wód zależnych oraz ustalenia IIaPGW dotyczące celów środowiskowych dla każdej jcw.

Monitorowanie skutków realizacji IIaPGW oraz weryfikowanie postępów jego wdrażania stanowi zasadniczy element kontroli osiągnięcia celów środowiskowych ustalonych dla poszczególnych jednolitych części wód oraz dla obszarów chronionych, także przy uwzględnieniu odstępstw od ich realizacji, zastosowanych na podstawie art. 4 RDW.

Kontrola realizacji postanowień IIaPGW odbywać się powinna na dwóch płaszczyznach:

- kontroli efektów środowiskowych zaproponowanych działań poprzez monitorowanie wód oraz obszarów chronionych, w celu stwierdzenia czy osiągnięte zostały cele środowiskowe umożliwiające poprawę lub utrzymanie dobrego stanu wód oraz obszarów chronionych,
- kontroli realizacji/stopnia wdrożenia zaplanowanych działań - realizowanej poprzez raportowanie przez jednostki odpowiedzialne za sprawozdawczość, wskazane w IIaPGW.

Oba wyżej wymienione elementy reguluje RDW oraz polskie prawodawstwo transponujące zapisy dyrektywy, tj. ustawa prawo wodne oraz akty wykonawcze do niej.

Monitoring wód prowadzony jest zgodnie z ustaleniami RDW i RDSM - jest on częścią monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). W zależności od badanego elementu oceny wód odpowiadają za niego różne instytucje; są to: Główny Inspektor Ochrony Środowiska, państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna, państwowa służba hydrogeologiczna (PIG-PIB). Główny Inspektor Ochrony Środowiska na podstawie wyników badań i obserwacji dokonuje oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dla obszaru województwa, z uwzględnieniem wód przejściowych i wód przybrzeżnych, a także oceny stanu wód na obszarach dorzeczy.

IIaPGW ma na celu poprawę stanu środowiska wód i ekosystemów od wód zależnych, a jego realizacja będzie w przewadze pozytywnie wpływała na elementy środowiska, w tym na zdrowie i jakość życia ludzi. W Prognozie nie zidentyfikowano ryzyka wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań, a negatywne oddziaływania będą dotyczyły fazy realizacji inwestycji - będą chwilowe lub

krótkoterminowe. IIaPGW nie wskazuje ram realizacji planowanych działań, a wyznacza kierunki niezbędnych do podjęcia działań dla osiągnięcia celów środowiskowych jcw. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko będą realizowane zgodnie z warunkami określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i innych decyzjach administracyjnych.

Wnioski z Prognozy nie wskazują na potrzebę rozszerzenia lub zmiany zakresu monitoringu realizacji działań zawartego w IIaPGW oraz na zagadnienia organizacyjno-prawne dotyczące podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań ujętych w IIaPGW oraz sprawozdawczość w zakresie postępów ich wdrażania.

W wyniku uzyskanych opinii organów administracji oraz zgłoszonych uwag i wniosków dotyczących m.in. monitoringu ponownie przeanalizowano w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko te zagadnienia i nie stwierdzono konieczności zmian zakresu monitoringu.

Monitoring wód

Zgodnie z art. 349 ustawy prawo wodne monitoring wód ma na celu pozyskanie informacji o:

- stanie wód powierzchniowych i podziemnych oraz o stanie wód obszarów chronionych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągania celów środowiskowych;
- stanie środowiska wód morskich na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągania celów środowiskowych dla wód morskich, a także bieżącej oceny stanu środowiska wód morskich.

Monitoring wód prowadzony jest zgodnie z ustaleniami RDW i RDSM oraz jest częścią monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). W zależności od badanego elementu wód, różne instytucje odpowiadają za jego prowadzenie:

- Główny Inspektor Ochrony Środowiska¹ odpowiada za:
 - prowadzenie badań wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych oraz chemicznych, w tym substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114 (zgodnie z art. 349 ust. 3 ustawy prawo wodne),
 - prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego i potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych (zgodnie z art. 349 ust. 5 ustawy prawo wodne),
 - wykonanie badań osadów dennych rzek i jezior na potrzeby klasyfikacji stanu chemicznego wód powierzchniowych (zgodnie z art. 349 ust. 6 ustawy prawo wodne),
 - wykonanie badań bioakumulacji substancji priorytetowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114, na potrzeby klasyfikacji stanu chemicznego wód

¹ Za wdrażanie PMŚ od 1 stycznia 2019 r. jest odpowiedzialny wyłącznie GIOŚ (art. 4a ust. 1a ustawy z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska; Dz.U. z 1991 roku nr 77 poz. 335 ze zm.).

powierzchniowych, oraz badania stanu ichtiofauny na potrzeby klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego, a dodatkowo, jeżeli jest to uzasadnione specyfiką badań, wykonuje badania i obserwacje, o których mowa w art. 349 ust. 3, 5 i 6 ustawy prawo wodne (zgodnie z art. 349 ust. 7 ustawy prawo wodne).

- Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna odpowiada za prowadzenie badań wód powierzchniowych w zakresie elementów hydrologicznych i morfologicznych oraz przekazuje wyniki tych badań ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej, PGW WP, właściwemu organowi IOŚ, właściwym organom ochrony przyrody, a także wszystkim podmiotom wykonującym na zamówienie tych organów i podmiotów prace na potrzeby opracowania oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych określonych w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 ustawy prawo wodne, oceny stanu wód powierzchniowych, oceny stanu wód podziemnych oraz oceny stanu wód obszarów chronionych (zgodnie z art. 349 ust. 4 ustawy prawo wodne).
- Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PIG-PIB) wykonuje badania i ocenia stan wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych; w uzasadnionych przypadkach właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska wykonuje uzupełniające badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych (zgodnie z art. 349 ust. 8 ustawy prawo wodne).

Główny Inspektor Ochrony Środowiska na podstawie wyników badań i obserwacji, o których mowa powyżej dokonuje oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dla obszaru województwa, z uwzględnieniem wód przejściowych i wód przybrzeżnych jak również oceny stanu wód na obszarach dorzeczy.

W myśl rozporządzenia w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych monitoring jcwp należy prowadzić w taki sposób, by możliwe było:

- zakwalifikowanie jcwp do jednej z pięciu klas jakości wód;
- uzyskanie spójnego i kompletnego obrazu stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego w każdym obszarze dorzecza;
- ocenienie stanu jcwp w każdym obszarze dorzecza;
- ilościowe ujęcie czasowej i przestrzennej zmienności elementów jakości oraz parametrów wskaźnikowych dla elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych.

Powyższe założenia są realizowane poprzez prowadzenie pomiarów poziomu i objętości lub natężenia przepływu wód w zakresie stosownym dla stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego lub stanu chemicznego oraz poprzez prowadzenie badań grup wskaźników lub poszczególnych wskaźników jakości wód.

W ramach PMŚ prowadzi się:

- monitoring diagnostyczny - ustalany na podstawie dokumentacji planistycznych;

- monitoring operacyjny - ustalany na podstawie dokumentacji planistycznych lub wyników monitoringu diagnostycznego;
- monitoring badawczy;
- monitoring obszarów chronionych.

Rodzaj prowadzonego monitoringu uzależniony jest od złożoności zidentyfikowanych problemów danej jcwp (presji). Na potrzeby analiz monitoringowych wykorzystywane są punkty pomiarowo-kontrolne (ppk) projektowane w ramach PMŚ jako reprezentatywne dla danej jcw. Ustalona przez PMŚ sieć monitoringowa stanowić będzie źródło danych pozyskiwanych w ciągu całego IV cyklu planistycznego dla danej jcw. Przy wskazywaniu reprezentatywnych ppk uwzględniane są aktualne wykazy jcwp oraz obszarów chronionych.

Zasady organizacji i funkcjonowania PMŚ prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie opracowywanym przez GIOŚ i zatwierdzanym przez ministra właściwego ds. klimatu. Program ten jest wypełnieniem przepisu art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy o IOŚ. Programy PMŚ były uchwalane od 1991 r. na okresy trzyletnie. Ostatni trzyletni program obejmował lata 2013-2015. Aktualny program PMŚ obowiązuje na lata 2020-2025 i zastępuje program PMŚ na lata 2016-2020.

W rozdziale 5 projektu IIaPGW przedstawiono obszerną informację o zasadach projektowania monitoringu i wykonywania oceny stanu wód, bazując na stanie prawnym obowiązującym na koniec cyklu planistycznego 2016-2021 wraz ze wskazaniem zmian prawnych w tym okresie oraz syntetycznym opisem projektu sieci monitoringu na lata 2022-2027, który ostatecznie zatwierdzany będzie zgodnie z zasadami PMŚ. Dodatkowo rozdział 15 IIaPGW wskazuje informacje dotyczące częstotliwości prowadzenia monitoringu substancji priorytetowych określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 350 ust. 1 ustawy prawo wodne. Nie zostały zidentyfikowane konieczne do uwzględnienia inne niż wskazane w rozporządzeniu w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych zasady, częstotliwość oraz kryteria zmiany częstotliwości monitoringu.

Dążąc do zapewnienia możliwie pełnego obrazu stanu jcw dokonywane są zmiany w zakresie zarówno liczby jcw monitorowanych, jak również zakresu prowadzonego monitoringu. Na cykl planistyczny objęty projektem IIaPGW tj. 2022-2027, planowane jest zwiększenie liczby punktów pomiarowo-kontrolnych w obrębie obszaru dorzecza Odry co umożliwi zbadanie rzeczywistego wpływu skutków środowiskowych wdrażania zestawów działań ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych. W trakcie sześcioletniego cyklu planistycznego szczegółowe informacje dotyczące aktualnych wyników badań monitoringowych publikowane są w ramach PMŚ i dostępne dla zainteresowanych. GIOŚ dokonuje również ocen stanu jcw, które wykorzystywane m.in. na potrzeby przeprowadzenia, w ramach każdej aktualizacji PGW, oceny stopnia spełnienia celów środowiskowych jcw oraz postępu w ich osiąganiu. Każda aktualizacja planów gospodarowania wodami prezentuje informacje o dokonanych zmianach, aktualizacjach w stosunku do treści prezentowanych w dokumencie wyjściowym (aPGW). Cykl planistyczny 2016-2021 stanowił okres wprowadzenia szeregu zmian mających istotny wpływ na treść IIaPGW, uwarunkowania, jak również podstawowe elementy planistyki gospodarowania wodami tj. wykazy jcw. IIaPGW prezentuje wyniki dokonanej weryfikacji i aktualizacji układu planistycznego tj. nowy wykaz jcwp (po weryfikacji

i aktualizacji granic zlewni), jcwpd (m.in. odniesienie jcwpd do granic dorzeczy) i zmiany rejestru obszarów chronionych. Wprowadzone zmiany mają istotne znaczenie między innymi również dla dokonywanej w ramach każdej aktualizacji PGW oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych. Ocena ta stanowi element podsumowujący efekt realizacji ustaleń aPGW dając obraz osiągniętych rezultatów w postaci jcw z potwierdzonych osiągnięciem celem środowiskowym.

Kolejnym elementem jest przeprowadzana ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych będącego procesem kontynuowanym w każdej kolejnej aktualizacji planów gospodarowania wodami. Dla zachowania ciągłości procesu w IIaPGW przedstawiono oceny postępu zarówno w odniesieniu do układu jednostek planistycznych obowiązującego w aPGW (2016-2021) - jako element sprawozdawczy dla zakończonego cyklu planistycznego, ale również dla nowego układu jednostek planistycznych (IIaPGW) co umożliwi ocenę postępu w osiąganiu celów w kolejnej aktualizacji planów gospodarowania wodami.

Ze względu na charakter ocenianego dokumentu, nastawionego na poprawę stanu środowiska wód i ekosystemów od wód zależnych, w kontekście prognozowanych oddziaływań na inne komponenty środowiska niż wody, zaprezentowanych w rozdziałach 5-7 niniejszej Prognozy, należy przyjąć, że wdrożenie ustaleń IIaPGW będzie generalnie pozytywnie wpływać na inne komponenty środowiska, w tym na zdrowie i jakość życia ludzi.

W Prognozie nie zidentyfikowano ryzyka wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań, w tym takich które wymagałyby zastosowania indywidualnych środków minimalizujących, czy działań kompensacyjnych - wymagających kontroli na etapie ich wdrażania. Nieliczne zidentyfikowane potencjalnie negatywne oddziaływania dotyczą działań technicznych (w dużej mierze przedsięwzięć inwestycyjnych z obszaru gospodarki komunalnej oraz tych dotyczących przebudowy/likwidacji budowli poprzecznych), mają charakter krótkoterminowy (związany z fazą budowy) i/lub lokalny.

Możliwości oraz warunki realizacji przedsięwzięć należących do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z obowiązującym prawodawstwem będą każdorazowo nakładane po przeprowadzeniu procedury wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie indywidualnych ocen oddziaływania na środowisko, bazujących na zdecydowanie bardziej szczegółowych (aniżeli ma to miejsce w niniejszej Prognozie) danych dotyczących lokalizacji, charakteru, zakresu oraz sposobu realizacji danego przedsięwzięcia, określany będzie wpływ planowanej inwestycji na środowisko oraz formułowane wnioski m.in. w zakresie elementów stanu środowiska wymagających kontroli. IIaPGW nie wskazuje ram realizacji planowanych działań, a wyznacza kierunki niezbędnych do podjęcia działań dla osiągnięcia celów środowiskowych jcw, tj. osiągnięcie dobrego stanu albo jego utrzymanie w przypadku jcw które ten stan osiągnęły.

Tym samym na poziomie dokumentu IIaPGW, nie stwierdza się konieczności rozszerzenia zakresu monitorowanych elementów poza zakres opisanych powyżej elementów monitoringu wód i obszarów chronionych.

Prowadzony monitoring PMS i wykonywane na jego podstawie analizy i oceny wskazujące m.in. osiągnięcie celów środowiskowych to elementy pozwalające na uzyskanie informacji dotyczących efektów wdrożenia ustaleń planów gospodarowania wodami.

Wśród ustaleń IIaPGW na szczególną uwagę zasługują ustalenia celów środowiskowych z odstępstwem z art. 4 ust 7 RDW, tj. jcw w przypadku których pogorszenie stanu wód lub uniemożliwienie osiągnięcia celów środowiskowych jest wynikiem dokonywanych nowych zmian w charakterystyce fizycznej jcwp, zmian poziomu jcwpd lub nowych zrównoważonych form działalności gospodarczej człowieka, a więc realizacją inwestycji/projektów o potwierdzonym w toku prowadzonych postępowań administracyjnych negatywnym oddziaływaniu na cele środowiskowe jcw. Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym w Polsce od 1 stycznia 2018 r., wydanie zgody wodnoprawnej lub decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest możliwe nawet w przypadku, gdy dane przedsięwzięcie pogarsza stan wód lub uniemożliwia osiągnięcie celu środowiskowego jcw - pod warunkiem, że spełnione są przesłanki wskazane w art. 68 pkt. 1, 3 i 4 ustawy prawo wodne. Natomiast element PGW stanowi wykaz planowanych inwestycji lub działań mogących wpłynąć na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych (Wykaz Inwestycji i Działań - załącznik nr 6) (art. 323 oraz art. 318 ust. 1 pkt 22 ustawy prawo wodne). Każda z inwestycji uwzględniona w Wykazie Inwestycji i Działań poddawana jest szczegółowym analizom na etapie przeprowadzanych postępowań administracyjnych (poza zakresem IIaPGW), w ramach których doprecyzowane są warunki realizacji danego przedsięwzięcia wraz z określeniem sposobów monitoringu realizacji tych inwestycji.

Proponuje się uwzględnienie w ramach projektowanej sieci monitoringu zapewnienia możliwości pozyskania danych monitoringowych dla jcw z ustanowionymi odstępstwami z art. 4. RDW dla potwierdzenia zmian zachodzących w tych jcw wraz z rzeczywistym oddziaływaniem realizowanych inwestycji o potwierdzonym potencjalnym negatywnym oddziaływaniu na cele środowiskowe jcw (Wykaz inwestycji i działań).

Monitoring obszarów chronionych

Ocenę realizacji celów (wodno)środowiskowych w zakresie obszarów chronionych realizują jednostki pełniące nadzór nad danym obszarem, wykorzystując dostępne dane w postaci planów ochrony, planów zadań ochronnych, wyników PMŚ w zakresie siedlisk przyrodniczych i gatunków wymienionych w załącznikach Dyrektyw Siedliskowej i Ptasiej, a także danych literaturowych oraz innych opracowań i ekspertyz.

Plany ochrony i plany zadań ochronnych

Zgodnie z art. 18 ustawy o ochronie przyrody dla parków narodowych, rezerwatów przyrody oraz parków krajobrazowych sporządza się plany ochrony. Kluczowym ich elementem jest charakterystyka i ocena stanu przyrody, która wraz z identyfikacją zagrożeń stanowi podstawę do opracowania działań ochronnych, w tym działań mających na celu realizację celów (wodno)środowiskowych obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. W przypadku obszarów Natura 2000, zgodnie z art. 28 ustawy o ochronie przyrody sporządza się plan zadań ochronnych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (obejmuje on m.in. zgromadzenie, zweryfikowanie i uzupełnienie informacji o obszarze i przedmiotach ochrony, ocenę ich stanu w oparciu o parametry wykorzystywane w monitoringu przyrody realizowanym w ramach PMŚ, ustalenie celów działań ochronnych oraz

ustalenie działań ochronnych, w tym wskazanie działań zapewniających monitoring osiągnięcia celów, w celów tym (wodno)środowiskowych obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Plany ochrony sporządzane są na okres 20 lat, plany zadań ochronnych natomiast - 10 lat.

Monitoring przyrody w ramach PMŚ

Zgodnie z art. 112 ustawy o ochronie przyrody, implementującej zapisy Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywy Siedliskowej) oraz Dyrektywy 79/409/EWG w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków (tzw. Dyrektywy Ptasiej) do obowiązków Państwowego Monitoringu Środowiska należy prowadzenie monitoringu przyrodniczego różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

Poza siecią Natura 2000 w monitoringu przyrody Uwzględnienie również obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie wyznaczone na podstawie RDW.

Podobnie jak w przypadku monitoringu wód, w zakresie przyrody zasady organizacji i funkcjonowania PMŚ prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie opracowywanym przez GIOŚ i zatwierdzanym przez ministra właściwego ds. klimatu. Program ten jest wypełnieniem przepisu art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. Programy PMŚ były uchwalane od 1991 r. na okresy trzyletnie. Ostatni trzyletni program obejmował lata 2013-2015. Aktualny program PMŚ obowiązuje na lata 2020-2025 i zastępuje program PMŚ na lata 2016-2020.

Monitoring obejmuje m.in.:

- Monitoring ptaków - Monitoring Ptaków Polski (MPP) obejmuje monitoring gatunków lęgowych, przelotnych oraz zimujących. Jego celem jest *zapewnienie informacji o stanie populacji wybranych gatunków ptaków w Polsce dla potrzeb oceny skuteczności metod ochronnych, jak również zgromadzenie danych niezbędnych do wypełnienia obowiązków sprawozdawczych wynikających z Dyrektywy Ptasiej*. Monitoring opiera się na metodykach dostosowanych do specyfiki monitorowanej grupy lub gatunku.
- Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych - obejmuje siedliska przyrodnicze i gatunki wymienione w załącznikach Dyrektywy Siedliskowej, a także rzadkie lub szczególnie narażone na wyginięcie w skali kraju gatunki roślin. Ma na celu określenie stanu zachowania monitorowanych typów siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt i gatunków roślin w skali regionów biogeograficznych: morskiego, alpejskiego i kontynentalnego. Podobnie jak w przypadku monitoringu ptaków opiera się na metodykach dostosowanych do specyfiki monitorowanego siedliska lub gatunku. Wyniki wykorzystywane są w zarządzaniu obszarami Natura 2000 oraz do oceny skuteczności działań ochronnych.

Poszczególne elementy przyrody, w tym monitoring ptaków, siedlisk przyrodniczych oraz gatunków monitorowane są w cyklach niezależnych od cyklu planistycznego planów gospodarowania wodami.

Monitorowanie realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami

Monitorowanie realizacji działań ujętych w IIaPGW regulują zapisy art. 328 ustawy prawo wodne. Zgodnie z cytowanym artykułem minister właściwy do spraw gospodarki wodnej jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami. W tym celu:

- Wody Polskie;
- wojewodowie;
- marszałkowie województw;
- wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast;
- dyrektorzy urzędów morskich;

w zakresie swojej właściwości, sporządzają roczne sprawozdania z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami i przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej w terminie do dnia 28 lutego roku następnego.

Natomiast sposób sprawozdawania reguluje Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie zakresu informacji z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planach zarządzania ryzykiem powodziowym i programie ochrony wód morskich (Dz.U. z 2018 r. poz. 2390).

W załączniku 1 do ww. rozporządzenia przedstawiono zakres informacji przekazywanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, wojewodów, marszałków województw, wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast i dyrektorów urzędów morskich w rocznych sprawozdaniach z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy.

Są to:

- ogólne informacje dotyczące podmiotu odpowiedzialnego za realizację działania
- informacje dotyczące działania:
 - Obszar dorzecza, którego dotyczy działanie;
 - Nazwa jednolitej/ych części wód objętej/ych działaniem;
 - Kod jednolitej/ych części wód objętej/ych działaniem;
 - Lokalizacja działania, a w przypadku działania o charakterze punktowym - współrzędne geograficzne w układzie WGS84;
 - Kategoria działania;
 - Grupa działania;
 - Nazwa działania;
 - Rodzaj działania (podstawowe/uzupełniające);
 - Opis działania;

- Wskaźnik stopnia realizacji działania;
- Planowany koszt realizacji działania (w zł);
- Całkowity koszt realizacji działania według stanu faktycznego w podziale na lata realizacji działania (w zł);
- Harmonogram realizacji działania według planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;
- Źródło finansowania działania (środki krajowe/środki europejskie, w tym nazwa programu, jeżeli dotyczy/inne środki - podać jakie);
- Kwota dofinansowania realizacji działania ze środków europejskich w podziale na lata realizacji działania;
- Status realizacji działania według stanu na dzień 31 grudnia roku, którego dotyczy sprawozdanie (nierozpoczęte, w trakcie przygotowania, w trakcie realizacji, zakończone);
- Informacja, czy realizacja działania jest zgodna z harmonogramem realizacji działania;
- Informacja, czy występują opóźnienia w realizacji działania;
- Informacja o przyczynach opóźnień (finansowe/organizacyjne/legislacyjne/inne przyczyny - podać jakie);
- Informacja o podjętych działaniach zaradczych.
- status realizacji działania:
 - Zaawansowanie prac w stosunku do harmonogramu realizacji działania (w %);
 - Data rozpoczęcia realizacji działania;
 - Termin zakończenia/przewidywany termin zakończenia realizacji działania;
 - Opis stanu realizacji działania według stanu na dzień 31 grudnia roku, którego dotyczy sprawozdanie;
 - Dodatkowe uwagi.

Coroczne sprawozdania z wykonanych działań zawartych w IIaPGW stanowiąc będą podstawę do zweryfikowania stopnia realizacji IIaPGW, w powiązaniu z wynikami monitoringu prowadzonego w ramach PMŚ.

Weryfikacja realizacji niniejszej Prognozy nastąpi również w trakcie przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej i opracowania innych dokumentacji planistycznych sporządzanych na potrzeby kolejnej aktualizacji Planu dla każdego obszaru dorzecza.

Prognoza oraz wnioski płynące z przeprowadzonych na potrzeby jej opracowania analiz ocennych pozostają bez wpływu na zakres monitoringu realizacji działań zawartego w projekcie IIaPGW.

W zestawach działań stanowiących załącznik do IIaPGW dla każdego działania określony został zakres rzeczowy, wskaźnik oceny postępu we wdrażaniu oraz skuteczności wdrożenia, które stanowią podstawowe informacje niezbędne w procesie monitorowania statusu wdrożenia postanowień

IlaPGW. Załącznik 7 do projektu IlaPGW określa m.in. harmonogram realizacji poszczególnych działań jak również jednostki odpowiedzialne za wdrożenie oraz sprawozdawczość.

Z uwagi na to, iż w Prognozie nie stwierdzono konieczności/zasadności proponowania rozwiązań alternatywnych w stosunku do tych zaproponowanych w projekcie IlaPGW (uzasadnienie znajduje się w rozdziale 8.3 Prognozy) nie zmienia się katalog działań ani zbudowane na jego podstawie zestawy działań dla poszczególnych kategorii wód, tym samym nie zmienia się zakres rzeczowy potwierdzający status ich realizacji. Prognoza i wnioski z niej płynące nie mają również wpływu na zagadnienia organizacyjno-prawne dotyczące podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań ujętych w dokumencie IlaPGW oraz sprawozdawczość w zakresie postępów ich wdrażania.